

Bryssel, 21. toukokuuta 2025
(OR. en)

9018/25

COMPET 378
MI 303
ENFOCUSTOM 87
ENER 147
DIGIT 94
IND 151
EMPL 195
TRANS 196
ENV 382

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	21. toukokuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 500 final
Asia:	KOMISSIION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Sisämarkkinat – Euroopan kotimarkkinat epävarmassa maailmassa Strategia sisämarkkinoiden yksinkertaistamiseksi, sujuvoittamiseksi ja vahvistamiseksi

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 500 final.

Liite: COM(2025) 500 final

Bryssel 21.5.2025
COM(2025) 500 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Sisämarkkinat – Euroopan kotimarkkinat epävarmassa maailmassa Strategia
sisämarkkinoiden yksinkertaistamiseksi, sujuvoittamiseksi ja vahvistamiseksi**

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

Sisämarkkinat – Euroopan kotimarkkinat epävarmassa maailmassa Strategia sisämarkkinoiden yksinkertaistamiseksi, sujuvoittamiseksi ja vahvistamiseksi

Sisämarkkinat ovat Euroopan kotimarkkinat. Ne ovat kasvun, vaurauden ja solidaarisuuden voimakas vauhdittaja. Euroopan markkinoiden BKT on 18 biljoonaa euroa¹, ja ne ovat maailman toiseksi suurin talous, jonka osuus maailmantaloudesta on lähes 18 prosenttia². Ne tarjoavat EU:lle mittakaavaa, voimaa ja ketteryyttä. Euroopan markkinat tuovat yhteen 30 valtiota³, 450 miljoonaa kuluttajaa ja 26 miljoonaa yritystä⁴ ja tarjoavat laajan valikoiman tuotteita, palveluja ja investointimahdollisuuksia. Ne luovat tasapainoa: ne tarjoavat tilaisuuksia yrityksille ja kansalaisille sekä suojelua työntekijöille ja kuluttajille. Ne tarjoavat myös vakautta sekä ennakoitavan investointi- ja liiketoimintaympäristön, joka perustuu oikeusvaltioperiaatteeseen. Euroopan markkinat ilmentävät sosiaalisen markkinatalouden arvoja tarjoamalla samaan aikaan sekä vapautta että vaurautta kaikille.

Sisämarkkinat luovat vaurautta ja ovat tärkein kilpailukykyämme edistävä tekijä. Sisämarkkinat ovat kasvattaneet EU:n bruttokansantuotetta vähintään 3–4 prosenttia⁵ ja luoneet 3,6 miljoonaa työpaikkaa⁶, mikä on hyödyttänyt suuresti kaikkia jäsenvaltioita. Jatkamalla sisämarkkinoiden toteuttamista kaksinkertaistettaisiin jo saavutetut hyödyt.⁷ Geopoliittisiin haasteisiin vastaamiseksi on hyödynnettävä Euroopan markkinoiden koko potentiaalia, jotta tuottavuutta voidaan lisätä hidasta yhden prosentin kasvua suuremmaksi⁸. EU:n on hyödynnettävä Euroopan markkinoita Enrico Lettan, Mario Draghin ja Sauli Niinistön arvioiden pohjalta saadakseen takaisin kilpailukykyänsä⁹, jota tarvitaan Euroopan sosiaalisen

---

¹ Eurostat (2024), [Gross domestic product at market prices](#).

² IMF, World Economic Outlook, lokakuu 2024.

³ Sisämarkkinat koostuvat EU:n 27 jäsenvaltiosta ja kolmesta ETA:n EFTA-valtiosta (Islanti, Liechtenstein ja Norja), joten niille osallistuu yhteensä 30 maata.

⁴ Marraskuusta 2023 lähtien Eurostatin yritystoiminnan rakennetilastot ovat sisältäneet tietoja myös muista NACE-päälukista (K, P, Q, R ja pääloukka S96). Näihin uusiin NACE-pääloukkiin kuuluu muun muassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan, koulutuksen, ihmisten terveyden ja sosiaalipalveluiden aloilla toimivia yrityksiä. Kun mukaan lasketaan nämä uudet NACE-pääloukat, Eurostatin mukaan EU:ssa oli vuonna 2023 noin 32 miljoonaa yritystä. [Enterprises by detailed NACE Rev. 2 activity and special aggregates](#), 2023. Lähde: Eurostat.

⁵ Strathof et al. (2008); Mayer ym. (2018); Mion ja Ponattu (2019).

⁶ Muller ym. (2017).

⁷ Fontagné ja Yotov (2025). Olettaen, että 75 prosenttia tietyllä teollisuudenalalla saavutetusta kahdenvälisen kaupan kustannusten onnistuneimmasta vähänemisestä toteutuisi sisämarkkinoiden kaikkien teollisuudenalojen osalta.

⁸ EU:n työn tuottavuuden ero Yhdysvaltoihin nähden oli 22 prosenttia vuonna 2023 mitattuna ostovoimalla korjattuna BKT:nä työtuntia kohti. Euroopan komissio, Vuotuinen sisämarkkina- ja kilpailukykyraportti 2025.

⁹ Enrico Lettan raportti: ”Much more than a market”.

mallin suojelemiseksi, puhtaan siirtymän tukemiseksi¹⁰ sekä strategisen itsenäisyytemme¹¹ ja turvallisuutemme¹² varmistamiseksi.

Kun maailma on ajautumassa geopoliittisten haasteiden ja kaupan jännitteiden aiheuttamaan taloudelliseen epävarmuuteen, Euroopan markkinat ovat vakautemme ja selviytymiskykymme perusta. Ne auttavat vaimentamaan häiriöitä ja suojaamaan EU:n yrityksiä globaaleilta epävarmuustekijöiltä ja markkinariskeiltä. Eurooppalaiset ovat toistensa tärkeimpiä kumppaneita, jotka vaihtavat Euroopassa valmistettuja tuotteita ja palveluja jäsenvaltioiden ja alueiden välillä. Sisämarkkinoilla on ratkaiseva merkitys pyrittäessä rakentamaan koko maanosan kilpailukykyä suurvaltojen maailmassa, ja ne ovat elintärkeitä myös nykyisen komission johtotähtenä toimivan kilpailukykykompassin¹³ toimien toteuttamisen kannalta. Jäljellä olevien esteiden poistaminen ja sisämarkkinoiden laajentaminen parantavat erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) sekä innovatiivisten ja toimintaansa laajentavien yritysten markkinoille pääsyä ja tuovat enemmän valinnanvaraa alhaisemmilla hinnoilla. Tätä on hyödynnettävä lisää. Se edellyttää Euroopan markkinoiden kehittämistä vähentämällä tavaroiden, palvelujen, ihmisten ja pääoman sujuvan liikkumisen esteitä. Se edellyttää myös eurooppalaisten arvoketjujen, investointien liiketoiminnallisen kannattavuuden ja edelläkävijämarkkinoiden vahvistamista sekä käytettävissä olevien välineiden, kuten julkisten hankintojen, käyttöä. Toimivien sisämarkkinoiden rinnalla toteutettava vahva koheesio politiikka voi taata aidon osallisuuden kaikkialla EU:ssa ja varmistaa, että jokainen voi menestyä omassa kotipaikassaan.

On ehdottoman tärkeää voimistaa visiota yksinkertaisista, oikeudenmukaisista ja saumattomista sisämarkkinoista. Tämän vision keskiössä on yritysten ja kansalaisten kanssa tehty sopimus: vapaan liikkuvuuden lisääminen sisämarkkinoilla sekä suojelun ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen Euroopan markkinoilla. Tämä edellyttää konkreettista ja nopeaa edistymistä merkittävässä poliittisissa hankkeissa, jotka liittyvät erityisesti pääoma-, digitaali-, energia- ja televiestintämarkkinoihin, sekä toteutuskelpoisia politiikkatoimia, joita noudatetaan ja jotka pannaan täytäntöön eurooppalaisella, kansallisella ja alueellisella tasolla. Tähän on pyritty aina, mutta nyt sitä on alettava toteuttaa johdonmukaisemmin. Nykyinen globaali toimintaympäristö edellyttää poliittista tahtoa poistaa jäljellä olevat esteet lopullisesti. Eurooppalaisen, kansallisen ja alueellisen tason on kannettava vastuu omista toimistaan ja saatettava myös toisensa vastuuseen. On aiheellista soveltaa uutta lähestymistapaa, jotta tällä kertaa saavutetaan kattavia tuloksia. Tähän ei päästä lisäämällä uusia sääntöjä, vaan ennemminkin lisäämällä kaikkien toimijoiden kunnianhimoa ja sitoutumista, jotta säännöt saadaan toimimaan. On aika saada Euroopan markkinat toimimaan ja on aika valita Eurooppa.

Uusi menetelmä Euroopan markkinoita varten

Tässä strategiassa esitetään uusi toimintamalli Euroopan markkinoiden kehittämiseksi edelleen. Se koostuu seuraavista pilareista:

---

¹⁰ ”Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma: kilpailukykyyn ja vähähiilistämiseen tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma”, COM(2025) 85.

¹¹ Mario Draghin raportti: ”The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe”.

¹² Sauli Niinistön raportti: ”Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness”.

¹³ COM(2025) 30.

Vähennetään esteitä: toteutetaan yhteisiä ja kohdennettuja toimia sisämarkkinoiden haitallisimpien esteiden poistamiseksi ja tehostetaan erityisesti pyrkimyksiä poistaa kymmenen kaikkein haitallisinta estettä. Sisämarkkinoilla on edelleen liikaa niitä rajoittavia esteitä, mikä vaikuttaa kielteisesti kauppaan ja investointeihin.¹⁴ Kaikkiin niistä on puututtava, ja näin myös aiotaan tehdä. On kuitenkin keskityttävä olennaiseen. Tämän vuoksi strategiassa ehdotetaan, että aivan ensin puututaan kymmeneen kaikkein haitallisimpaan sisämarkkinoiden esteeseen.

Lisätään kunnianhimoa: uusi lähestymistapa Euroopan palvelumarkkinoiden edistämiseen. Pyrittäessä lisäämään kunnianhimoa ja yhdenmukaistamista on sovellettava uutta lähestymistapaa Euroopan palvelumarkkinoiden vahvistamiseen. Palvelujen sisämarkkinoiden dynamiikkaa on tehostettava kiireellisesti, kun otetaan huomioon niiden keskeinen rooli. Ehdotetussa alakohtaisessa lähestymistavassa keskitytään tiettyihin palvelusektoreihin, jotka voisivat tuottaa mahdollisimman suuren taloudellisen lisäarvon ja jotka ovat merkityksellisiä vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta. Tämä olisi pitänyt tehdä jo kauan aikaa sitten.

Lisätään kohdennusta: keskitytään pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yrityksiin), mukaan lukien innovatiiviset startup- ja scaleup-yritykset. Sääntelyn hajanaisuus ja hallinnollinen markkinoiden hajanaisuus vaikuttavat eniten pk-yrityksiin ja pieniin midcap-yrityksiin, ja ne myös hyötyvät eniten yhdentyneemmistä Euroopan markkinoista. Strategiassa esitetään useita toimia, joiden ansiosta pk-yritykset voivat hyödyntää Euroopan markkinoita parhaalla mahdollisella tavalla. Sitä täydennetään erityisellä startup- ja scaleup-strategialla.

Tehostetaan digitalisaatiota: jäsenvaltioiden ja EU:n on työskenneltävä samaan tahtiin. Digitalisaatio voi tehostaa yhteistä hallintoa ja nopeuttaa liiketoiminnan harjoittamista EU:ssa. Digitaaliset välineet mahdollistavat siten sisämarkkinoiden optimaalisen toiminnan ja ovat ratkaisevan tärkeitä politiikkojen vaikuttavan ja tehokkaan täytäntöönpanon kannalta. Tämä liittyy läheisesti yksinkertaistamista koskevaan eurooppalaiseen tavoitteeseen.

Lisätään yksinkertaistamista: toteutetaan välittömiä toimia liiallisen byrokratian vähentämiseksi ja asioiden yksinkertaistamiseksi. Strategiaan liittyvällä koontipaketilla vastataan yritysten odotuksiin: siihen on sisällytetty pienet midcap-yritykset sääntelyn räätälöimiseksi niiden tarpeisiin ja siinä on siirrytty asiakirjaperusteisista sisämarkkinoista dataperusteisiin sisämarkkinoihin ja otettu käyttöön hätäratkaisu tuotteille, joiden on päästävä markkinoille. Yleisesti ottaen olisi pyrittävä yksinkertaistamiseen, joka vähentää kustannuksia, lisää tuottavuutta ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa, tinkimättä kuitenkaan ilmasto- ja kestävyystavoitteista sekä yhteiskunnallisesta vastuusta. Käytössä on oltava yksinkertaiset säännöt, jotka helpottavat kasvua ja liiketoiminnan harjoittamista sisämarkkinoilla.¹⁵ ”Yksi sisään, 27 ulos” -periaatteen pitäisi olla sisämarkkinoita ohjaavana periaatteena.

Tehostetaan täytäntöönpanoa ja sen valvontaa: Euroopan markkinoiden moitteeton toiminta on EU:n ja jäsenvaltioiden yhteinen vastuu. Se perustuu sovittujen politiikkojen älykkääseen täytäntöönpanoon ja sen valvontaan, jotka edellyttävät vahvoja instituutioita ja

---

¹⁴ Euroopan komissio, Sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskeva vuosikertomus, COM(2025) 26.

¹⁵ Yksinkertaisemmin ja nopeammin toimiva EU: tiedonanto lainsäädännön täytäntöönpanosta ja yksinkertaistamisesta, COM(2025) 47.

oikeusvaltioperiaatteen noudattamista. Sovittujen sääntöjen täytäntöönpanon tehokas valvonta on edelleen keskeistä. Se edellyttää ennakoivia toimia uusien esteiden syntymisen ehkäisemiseksi, sääntöjen tulkintaa ja soveltamista koskevaa yhteistä työtä sekä tarvittaessa oikeudellisia korjaavia toimenpiteitä. Näin voidaan luoda vakaa toimintaympäristö, jossa lainsäädäntöä sovelletaan tehokkaasti ja yhdenmukaisesti, mikä antaa EU:lle ja sen jäsenvaltioille kilpailuedun. Se edellyttää myös määrätietoista täytäntöönpanon valvontaa koskevia toimia, mukaan lukien järjestelmällisemmät rikkomusmenettelyt.

Lisätään omistajuutta: lisätään poliittista ja kansallista sitoutumista. Kansallista omistajuutta on lisättävä, ja kaikkien toimijoiden kaikilla hallinnon tasoilla on sitouduttava tosissaan. Jäsenvaltioita kannustetaan estämään uusien esteiden syntyminen esimerkiksi saatettaessa EU:n sääntöjä osaksi kansallista lainsäädäntöä ja puuttumaan sääntelyesteisiin ja hallinnollisiin esteisiin alueellisella ja kansallisella tasolla. On olennaisen tärkeää arvioida kansallisten toimenpideluonnosten yhdenmukaisuutta EU:n lainsäädännön kanssa ja varmistaa näiden toimenpiteiden läpinäkyvyys muille jäsenvaltioille ja sidosryhmille.

Lisätään synergiaa: ajattelutavan muutos EU:n varainkäytössä. Tällä hetkellä EU:n varainkäytön (jossa keskitytään investointeihin) ja sisämarkkinoiden esteiden poistamiseen tai eurooppalaisten liiketoimintasuunnitelmien ja arvoketjujen edistämiseen tähtäävien jäsenvaltioiden sääntelyuudistusten välillä ei ole juurikaan suoraa yhteyttä. EU:n talousarviota on mahdollista käyttää merkittävänä ponnahduslautana sisämarkkinoita koskevia politiikkatavoitteita edistävien kansallisten uudistusten viemiseksi eteenpäin. Sillä voitaisiin edistää nykyistä voimakkaammin EU:n säännöstön täytäntöönpanoa esimerkiksi tukemalla investointeja hallinnollisten esteiden poistamiseksi muun muassa EU:n yrityksiin, työpaikkoihin ja komponentteihin kohdistetulla tuella.

Lisätään suojelua: sisämarkkinoiden käyttäminen suojana epäreiluilta kaupan käytännöiltä. Sisämarkkinoiden koko ja kyky vaimentaa häiriöitä sekä korkeat sosiaaliset, ympäristöön liittyvät ja kuluttajanormit suojaavat EU:n kansalaisia ja yrityksiä kansainvälisen epävarmuuden lisääntyessä. Kuluttajansuojan korkean tason varmistaminen on olennaisen tärkeää hyvin toimivien sisämarkkinoiden kannalta, ja se on tarpeen kuluttajien luottamuksen, oikeusvarmuuden ja yritysten tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi. Tässä yhteydessä Euroopan markkinat, joita suojellaan tarvittaessa käyttämällä tehokkaasti kaupan suojatoimia, luovat vakautta ja häiriönsietokykyä ja voivat näin suojata EU:n yrityksiä kaupan häiriöiltä ja vähentää ulkoisia riippuvuuksia, varsinkin, jos niitä tuetaan kotimaista kulutusta ja investointeja edistävillä politiikoilla.

1 luku. Poistetaan esteitä: tehostetaan toimia kymmenen kaikkein haitallisimman esteen poistamiseksi

Komissio on kattavien sidosryhmäkuulemisten¹⁶ perusteella määritellyt kymmenen kaikkein haitallisinta sisämarkkinoiden estettä, joita se aikoo käsitellä ensisijaisesti strategian yhteydessä. Nämä esteet ovat usein tahatonta seurausta perustelluista poliittisista huolenaiheista. Näiden esteiden poistaminen ei näin ollen aseta kyseenalaiseksi

---

¹⁶ [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities.](#)

sisämarkkinoiden sitoutumista kansalaisia ja työntekijöitä suojaaviin korkeisiin sosiaali- ja ympäristönormeihin.

1. Liian monimutkaiset EU:n säännöt

EU:n politiikalla ja lainsäädännöllä on tärkeä rooli sisämarkkinoiden luomisessa ja sen houkuttelevuuden varmistamisessa niin yritysten, sijoittajien kuin kuluttajienkin kannalta. Sisämarkkinoita toteutetaan monissa tapauksissa ottamalla käyttöön yhdet yhtenäiset säännöt, jolloin yksi EU:n laajuinen sääntö korvaa 27 kansallista sääntöä. Toisinaan EU:n säännöstöstä voi kuitenkin tulla monimutkainen ja siinä voi olla päällekkäisyyksiä, mikä johtaa säännösten noudattamisesta aiheutuviin korkeisiin kustannuksiin tai muunlaiseen vältettävissä olevaan hallinnolliseen rasitteeseen. Tämän vuoksi komissio tekee stressitestauksen koko EU:n säännöstölle kuullen tiiviisti asianomaisia sidosryhmiä. Tämän seurauksena komissio ehdottaa useita yksinkertaistavia koontipaketteja, joista yksi hyväksytään samanaikaisesti tämän strategian kanssa. Tämä neljäs koontipaketti vähentää EU:n yrityksille aiheutuvaa rasitetta laajentamalla pk-yrityksiin sovellettavat poikkeukset koskemaan myös pieniä midcap-yrityksiä, poistamalla velvoitteet, jotka koskevat tuotteiden vaatimustenmukaisuusasiakirjojen toimittamista paperimuodossa, antamalla yrityksille mahdollisuuden toimittaa käyttöohjeet digitaalisesti ja tarjoamalla ratkaisun tuotteille, jotka eivät pääse markkinoille standardien puuttumisen vuoksi. Myöhemmin tehdään lisää koontiasetusehdotuksia. Näitä ovat esimerkiksi digitaaliaalaa koskeva koontiasetus, jolla pyritään yksinkertaistamaan myös digitaalisen ympäristön sisämarkkinalainsäädäntöä, sekä ympäristöä koskeva koontiasetus, jolla helpotetaan erityisesti laajennettua tuottajavastuuta koskevien velvoitteiden noudattamista siten, että tästä ei aiheudu uusia markkinaesteitä. Vaikutustenarviointiin keskeisenä osana kuuluvan kilpailukykytarkastuksen avulla varmistetaan myös, että uudella EU:n lainsäädännöllä ei luoda uusia esteitä. Näin täydennetään esteiden poistamista kansallisella tasolla, koska toimivat sisämarkkinat ovat avainasemassa Euroopan kilpailukykyyn vahvistamisessa.

Sääntelyviranomaisten ja virastojen runsaslukisuus ja moninaisuus voivat lisätä epäyhtenäisiä vaatimuksia ja monimutkaisia menettelyjä. Johdonmukaisuuden ja yhdenmukaistamisen parantaminen viranomaisten ja jäsenvaltioiden välillä auttaisi tekemään markkinatoimijoiden valvonnasta ja asiaankuuluvien sääntöjen soveltamisesta tehokkaampaa ja yksinkertaisempaa.¹⁷

Tulevilla lainsäädäntöaloitteilla – sekä uudella lainsäädännöllä että olemassa olevan EU:n lainsäädännön tarkistuksilla – pyritään yksinkertaistamaan sääntöjä. Yksi esimerkki ovat julkisia hankintoja koskevat EU:n säännöt, joiden tarkoituksena on edistää läpinäkyvyyttä sekä rakennusurakoiden, tuotteiden ja palvelujen rajat ylittävää hankintaa. Jotkin näistä säännöistä ovat kuitenkin monimutkaisia ja hajanaisia, mikä vähentää julkisten ostajien halukkuutta käyttää koko välineistöä ja yritysten halukkuutta osallistua rajat ylittäviin tarjouskilpailuihin. Tämän seurauksena hankintasopimusten strategiset investointimahdollisuudet jäävät hyödyntämättä.

Sääntöjen yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen on erityisen tärkeää keskeisillä strategisilla aloilla, kuten puolustuksessa. Geopoliittisten olosuhteiden vuoksi nykyisiä sääntöjä ja menettelyjä on kiireellisesti yksinkertaistettava ja koordinoitava, jotta voidaan

---

¹⁷ Mario Draghin raportti: ”The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe”.

vähentää Euroopan puolustusmarkkinoiden hajanaisuutta, helpottaa tarvittavia investointeja ja parantaa Euroopan puolustusteollisuuden valmiutta pitkällä aikavälillä. Tämän saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on tehtävä mittavia investointeja puolustusvoimavaroihin ja hankittava puolustusjärjestelmiä kriittisten voimavarapuuhteiden korjaamiseksi, kuten valkoisessa kirjassa Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä todetaan. EU:n puolustusmarkkinoille on ominaista mittakaavaetujen puuttuminen, kansallisten toimijoiden toimiminen pääasiassa kotimaan markkinoilla, pitkään jatkuneet ali-investoinnit, tehottomuus ja riippuvuus EU:n ulkopuolisista toimittajista.¹⁸ Saavuttamalla toimivat EU:n laajuiset puolustustarvikemarkkinat, joilla jäsenvaltiot luottavat muista jäsenvaltioista tehtyihin hankintoihin, alihankintoihin ja ostoihin samoin kuin omasta maastaan tehtyihin, takaisi puolustustuotteiden, komponenttien ja varaosien saatavuuden ja takaisi toimitusvarmuuden kriisiaikoina. Tämä auttaa vahvistamaan Euroopan turvallisuutta, puolustusvoimavaroja ja riippumattomuutta. Lisäksi edelläkävijämarkkinoiden luominen edellyttää yhteisiä ja rajat ylittäviä hankintoja. Vuonna 2026 toteutettavassa puolustus- ja turvallisuusalan sopimusten tekomenettelyä koskevan EU:n direktiivin tarkistamisprosessissa otetaan huomioon kilpailukykykompassissa esitetty suositus Euroopan suosituimmuuskohtelun käyttöönotosta. Tämä voidaan toteuttaa vain toimivilla EU:n laajuisilla puolustustarvikkeiden markkinoilla, jotka mahdollistavat tasapuoliset toimintaedellytykset ja reilun kilpailun EU:n yritysten välillä.

Rakennusalalla muiden kuin hintaan perustuvien yhdenmukaistettujen kriteerien puuttuminen EU:n julkisissa hankinnoissa aiheuttaa epävarmuutta ja merkittävää hallinnollista rasitetta yrityksille, jotka haluavat osallistua tarjouskilpailuihin useissa maissa. Osa jäsenvaltioista on ottanut käyttöön vaatimuksia vähentää hiilipäästöjä keskeisten materiaalien, kuten teräksen ja sementin, osalta, kun taas toiset maat ovat antaneet vain vapaaehtoisia suosituksia, joihin voi liittyä myös erityisiä tavoitteita. Tällaisen epä johdonmukaisuuden takia yritysten, erityisesti vähähiilisiä tuotteita tarjoavien pk-yritysten, on vaikea selviytyä tarjouskilpailumenettelyistä ja hyödyntää eri markkinoiden mahdollisuuksia.

Toimet:

- Tarpeettoman rasitteen vähentämiseksi hyväksytään politiikkatavoitteiden tehokkaan täytäntönnäpon turvaamiseen tähtäviä yksinkertaistavia koontipaketteja, kuten digitaalinen koontiasetus, jolla pyritään virtaviivaistamaan ja yksinkertaistamaan tiettyjä EU:n digitaalialan säännösten osia, sekä koontiasetus, jolla helpotetaan laajennettua tuottajavastuuta koskevien velvoitteiden noudattamista (käynnissä)
- Vaikutustenarviointivaiheen aikana tehdään kilpailukykytarkastuksia sisämarkkinoiden johdonmukaisuuden ja lisäinnovoinnin varmistamiseksi (käynnissä)
- Sisämarkkinoiden alalla toimivia kansallisia ja EU:n virastoja tarkastellaan lainsäädännön tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi (vuoden 2026 ensimmäinen neljännes)
- Julkisia hankintoja koskeva kehys tarkistetaan hajanaisten ja monimutkaisten säännösten keskittämiseksi ja virtaviivaistamiseksi sekä kestävyyttä ja häiriönsietokykyä koskevien ja sosiaalisten kriteerien ja tiettyjen teknologioiden ja strategisten alojen kohdalla Euroopan suosituimmuuskohtelun käytön valtavirtaistamiseksi EU:n

¹⁸ Kuten yhteisessä valkoisessa kirjassa Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä (JOIN(2025) 120) todetaan, ensimmäinen vaihe on koontiasetusta koskevan ehdotuksen tekeminen kesäkuuhun 2025 mennessä.

julkisissa hankinnoissa, samalla kun varmistetaan, että hankinnat ovat kilpailullisia (2026)

- Puolustus- ja turvallisuusalan sopimusten tekomenettelyä koskeva direktiivi¹⁹ tarkistetaan koordinoitusti julkisia hankintoja koskevan kehyksen tarkistamisen kanssa puolustushankintoja koskevien sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi ja mahdollisen Euroopan suosituimmuuskohtelun ottamiseksi huomioon (2026).

2. Sisämarkkinoiden puutteellinen omistajuus jäsenvaltioissa

EU:n yritykset ja kansalaiset raportoivat jatkuvasti kansallisista säännöistä, joilla rajoitetaan kohtuuttomasti perussopimuksissa taattuja perusvapauksia tai luodaan taloudellisesti haitallisia esteitä sisämarkkinoille. Kansallisissa säännöissä ei usein oteta riittävästi huomioon EU:n periaatteita ja oikeudellisia kehyksiä. Jäsenvaltiot myös luovat esteitä ja pirstovat sisämarkkinoita jättämällä saattamatta EU:n lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä tai panemalla sen täytäntöön virheellisesti, tarpeettoman eriävästi tai raskaasti (ylisääntely).

Yhteisvastuu sekä sisämarkkinoiden asettaminen poliittisesti etusijalle ja niitä koskevien sääntöjen täytäntöönpano on tärkeämpää kuin koskaan. Näin ollen komissio kehottaa jäsenvaltioita nimeämään pääministerinsä tai presidenttinsä kansliaan sisämarkkinoiden korkean tason ”sherpan”, jolla on valtaa kaikkien hallituksen osien suhteen. Sherpan olisi edistettävä sisämarkkinasääntöjen soveltamista ja osallistuttava aktiivisesti sisämarkkinoiden kansallisten sääntelyesteiden ja hallinnollisten esteiden ehkäisemiseen ja poistamiseen. Sherpojen olisi myös tehtävä yhteistyötä keskenään nopeuttaakseen esteiden poistamista kaikkialla sisämarkkinoilla. Yhteistyön helpottamiseksi sisämarkkinoista vastaava komission johtava varapuheenjohtaja tai hänen edustajansa kutsuu sisämarkkinoiden korkean tason sherpat kokoontumaan säännöllisesti.

Tarvitaan myös poliittista vahvistamista sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän²⁰ vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi entisestään. Vuotuinen korkean tason poliittinen kokous, joka kerää yhteen sisämarkkinoista vastaavat jäsenvaltioiden ministerit, sisämarkkinoiden korkean tason sherpat ja sisämarkkinoista vastaavan komission johtavan varapuheenjohtajan, antaa strategista ohjausta sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän työlle ja tarjoaa poliittista tukea yhdessä esteiden poistamiseksi määriteltyjen ratkaisujen täytäntöönpanolle.²¹

---

¹⁹ Direktiivi 2009/81/EY.

²⁰ Sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevä työryhmä koostuu jäsenvaltioiden yksiköistä ja komission edustajista, ja se keskittyy poistamaan konkreettisia esteitä, jotka haittaavat sisämarkkinoita hyödyntämään pyrkivien EU:n kansalaisten, yritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien sisämarkkinavapauksia. Lisätietoja työryhmästä on 5 luvussa. Sisämarkkinasääntöjen noudattamisen valvontaan ja [sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevään työryhmään keskittyvä verkkosivusto](#).

²¹ Sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän jäsenet eivät esimerkiksi ole toistaiseksi pystyneet vakuuttamaan asiasta vastaavissa elimissä toimivia kollegojaan tarpeesta ottaa käyttöön riittävästi hyviä käytäntöjä, joilla pyritään tekemään pankkitilin avaamisesta kussakin jäsenvaltiossa helpompaa kaikille yrityksille. Tällä hetkellä kunkin jäsenvaltion viidestä parhaasta käytännöstä käyttöön on otettu yhteensä 40 prosenttia, 22:ta prosenttia harkitaan ja 24:ää prosenttia ei harkita (13 prosentista ei ole saatavilla tietoa). Korkean tason poliittisen kokouksen pitäisi lisätä ehdotettujen ratkaisujen käyttöä.

Jäsenvaltiot voivat estää uusien esteiden syntymisen sisämarkkinoille kaikkein tehokkaimmin. Jäsenvaltioiden vastuulla on varmistaa, että kansallinen sääntely on sisämarkkinasääntöjen mukaista jo alkuvaiheessa, ja luoda kansalaisille ja yrityksille edellytykset hyödyntää kaikkia sisämarkkinoiden tuomia hyötyjä. Sisämarkkinat ovat tärkeämmät kuin koskaan, kuten myös kaikkien kansallisten sääntöjen luonnosten oikeasuhteisuuden perusteellinen arviointi ja ilmoitusmekanismien parempi käyttö EU:n tasolla.²² Vuosina 2022–2024 noin 15 prosenttia kansallisia sääntöjä tai niiden luonnoksia koskevista ilmoituksista kuitenkin aiheutti komissiossa huolta mahdollisten esteiden syntymisestä tai sisämarkkinoiden pirstomisesta ja johti komission ja asianomaisten jäsenvaltioiden välisiin vuoropuheluihin²³. Jäsenvaltioita kehoitetaan tekemään yhteistyötä komission kanssa sen varmistamiseksi, että olemassa olevia mekanismeja hyödynnetään täysin ja että kansallisten toimenpide suunnostensa oikeasuhteisuutta arvioidaan luotettavasti. Tämä on tarpeen, jotta komissio, muut jäsenvaltiot ja sidosryhmät voivat vaihtaa tietoja tehokkaasti prosessin alkuvaiheessa kohtuuttomien uusien esteiden syntymisen estämiseksi. Lisäksi komissio arvioi, ovatko sisämarkkinat olleet hajanaisemmat ilmoitusvelvollisuuden piiriin toistaiseksi kuulumattomilla aloilla ja haittaako ilmoitusvelvoitteiden puuttuminen merkittävästi sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Vuoden 2026 lopussa komissio arvioi tilannetta ja päättää sen perusteella, ehdottaako se lainsäädäntötoimia puutteiden korjaamiseksi ja ennaltaehkäisyn hallinnoinnin vahvistamiseksi.

Komissio myös sisällyttää oikeusvaltiokertomukseen sisämarkkinoita koskevan ulottuvuuden ja tekee yhteistyötä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa puuttuakseen oikeusvaltioon liittyviin kysymyksiin, jotka vaikuttavat yli rajojen toimiviin yrityksiin, erityisesti pk-yrityksiin.

Jäsenvaltio edellyttää, että yrittäjät, jotka haluavat asentaa uusiutuvan energian laitteita tai parantaa rakennusten energiatehokkuutta, noudattavat sertifiointijärjestelmää, jotta näiden palvelujen vastaanottajat saisivat julkista rahoitustukea. Rakennusten perusparannuksia ja uusiutuvan energian laitteiden asentamista varten on viime vuosina otettu käyttöön erilaisia julkisia tukitoimenpiteitä, jotka usein edellyttävät tällaisen erityisen sertifikaatin saaneen yrittäjän osallistumista. Näin ollen tästä sertifikaatista tuli kyseisessä jäsenvaltiossa markkinoille pääsyn edellytys merkittävässä osassa rakennusten perusparannusmarkkinoita. Sertifiointijärjestelmä sisältää useita ehtoja, jotka menevät uusiutuvan energian direktiivissä yhdenmukaistettuja ehtoja pidemmälle ja aiheuttavat suuria markkinoille pääsyyn liittyviä ongelmia yrityksille, jotka eivät ole sijoittautuneet kyseiseen jäsenvaltioon.

Toimet:

- Kutsutaan koolle sisämarkkinoiden korkean tason sherpojen ensimmäinen kokous (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Järjestetään sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän ensimmäinen vuotuinen korkean tason poliittinen kokous (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Ehdotetaan sisämarkkinoiden esteiden ehkäisemistä koskevaa säädöstä (tarvittaessa vuoden 2027 kolmas neljännes nykyisten ennaltaehkäisevien välineiden toiminnan arvioinnin perusteella)

²² Lisätietoja ennaltaehkäisevistä välineistä on 5 luvussa. Sisämarkkinasääntöjen noudattamisen valvonta.

²³ Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin ((EU) 2015/1535) ja palveludirektiivin (2006/123/EY) mukaisia ilmoituksia koskevien komission tilastojen perusteella.

3. Yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan harjoittamisen monimutkaisuus

Yritysten perustaminen ja liiketoiminnan harjoittaminen eri puolilla EU:ta on edelleen monimutkaista ja kallista, koska eri jäsenvaltioiden oikeudelliset säännöt ovat hajanaisia. Yritykset, erityisesti startup-yritykset, kiinnittävät huomiota siihen, että eri puolilla EU:ta sovellettavat säännöt ovat hajanaisia, ja korostavat, että yritysten perustamiseen ja niihin investoimiseen liittyvät menettelyt eivät ole riittävän digitaalisia, helppoja ja nopeita, mikä estää yrityksiä laajentamasta toimintaansa menestyksekkäästi EU:ssa. Lupaava toimintatapa, jonka käyttöön kannustetaan voimakkaasti sekä Lettan että Draghin raporteissa, olisi se, että perustetaan 28. oikeusjärjestys²⁴, joka koskee yritysten toimimista sisämarkkinoilla. Tämä mahdollistaisi kunnianhimon ja innovoinnin. Euroopan tason 28. oikeusjärjestys tarjoaisi yhden yhtenäisen sääntökokonaisuuden, mahdollisesti asteittain ja modulaarisesti. Siihen sisältyisi yrityksiä koskeva EU:n oikeudellinen kehys, joka perustuu oletusarvoisesti digitaalisiin ratkaisuihin ja auttaa yrityksiä ylittämään esteet, joita liittyy yritysten perustamiseen ja toimintaan sisämarkkinoilla. Tätä varten sillä yksinkertaistetaan sovellettavia sääntöjä ja vähennetään konkurssikustannuksia. Mukana olisivat niin maksukyvyttömyys-, työ- kuin vero-oikeuden asiaankuuluvat näkökohdat. Sen yhteydessä selvitetään, voitaisiinko yrityksille antaa mahdollisuus sijoittautua Eurooppaan nopeammin, mieluiten 48 tunnin kuluessa, mikä olisi Enrico Lettan eurooppalaista yritysoikeussäännöstöä koskevan vision mukaista.

Yritysten siirtyminen uudelle yrittäjäsukupolvelle luo mahdollisuuksia ja säilyttää työpaikkoja. Yritysten luovutukset – eli niiden luovuttaminen uudelle omistajalle, mihin liittyy usein myös yrityksen johdon vaihtuminen – voivat olla monimutkaisia, ja niissä on noudatettava kunkin jäsenvaltion erityisiä säännöksiä. Yritysten luovutusten määrä kasvaa Euroopassa, mutta yritysten luovutuksia koskevalla kehyksellä ei vastata riittävästi nykyisiin haasteisiin.²⁵

Yritys, jonka liiketoiminta kasvaa, päättää sijoittautua pysyvästi kolmeen uuteen jäsenvaltioon paikallisten asiakkaiden houkuttelemiseksi. Tätä varten yrityksen on ensin arvioitava ja ymmärrettävä kunkin jäsenvaltion kansallinen yhtiöoikeus, valittava jokaiselle yhtiölle erilainen kansallinen oikeudellinen muoto ja mukautettava kunkin yhtiön organisaatorakenne vastaamaan kansallisia vaatimuksia. Jos kielimuuri ja erot jäsenvaltion oikeusjärjestelmässä ovat merkittävät, yrityksen voi olla pakko palkata ulkopuolinen konsultti tai asianajaja, mikä aiheuttaa merkittäviä viivästyksiä, kustannuksia ja hallinnollista rasitetta erityisesti pk-yritykselle.

Toimet:

- Laaditaan yhteiset säännöt yritysten digitaalisen perustamisen ja toiminnan helpottamiseksi sisämarkkinoilla ("28. oikeusjärjestystä" koskeva lainsäädäntöehdotus – vuoden 2026 ensimmäinen neljännes)
- Tarkistetaan yritysten luovutuksia koskevaa komission suositusta²⁶ (vuoden 2025 viimeinen neljännes)

²⁴ EU:n kilpailukykykompassi, COM(2025) 30.

²⁵ *Assessment of framework conditions for business transfers in Member States*, pk-yritysedustajien verkosto, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/60694>.

²⁶ 94/1069/EC: Commission Recommendation of 7 December 1994 on the transfer of small and medium-sized enterprises.

4. Ammattipätevyyden tunnustaminen

Sisämarkkinat tarjoavat ainutlaatuisen kehyksen osaavien ja pätevien ihmisten liikkumiselle. Mitä nopeammin ammattipätevyys tunnustetaan, sitä helpommin kansalaiset voivat työskennellä muissa jäsenvaltioissa ja palveluntarjoajat toimia rajojen yli. EU:n lainsäädännössä säädetään toisessa EU-maassa hankitun ammattipätevyyden vastavuoroisesta tunnustamisesta jäsenvaltioissa sellaisen pätevyyden osalta, jota säänneltyjen palvelujen pysyvä harjoittaminen edellyttää. Jotta EU säilyttäisi maailmanlaajuisen kilpailukykyä, sen on vahvistettava kykyään houkuttaa ja säilyttää osaajia, jotka voivat auttaa täyttämään työmarkkinoiden osaamisvajheet. Kolmansien maiden kansalaisilla on kuitenkin edelleen merkittäviä esteitä, jotka vaikeuttavat heidän työskentelyään pätevyyttään vastaavissa ammateissa.

Pitkät ja monimutkaiset tunnustamismenettelyt estävät EU:n kansalaisia harjoittamasta ammatiaan muissa jäsenvaltioissa. Tämä voi ajaa heidät alhaisempaa koulutustasoa edellyttäviin tehtäviin ja pahentaa nykyisten väestörakenteen kehityssuuntausten vaikutuksia työmarkkinoihin. Digitaaliset prosessit voivat nopeuttaa tunnustamismenettelyjä, jotka ovat liian usein yhä paperipohjaisia. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tuoreen kertomuksen mukaan vain kahdessa jäsenvaltiossa tunnustamismenettelyt on mahdollista suorittaa täysin sähköisesti tai sähköpostia käyttäen ilman, että lisäksi pyydetään fyysisiä asiakirjoja.²⁷

Automaattiset tunnustamismenettelyt mahdollistavat ammattipätevyyden nopeamman ja tehokkaamman tunnustamisen, mutta niiden soveltamisala rajoittuu vain muutamiiin ammatteihin erityisesti terveyspalvelujen alalla. Automaattisten tunnustamismenettelyjen soveltamisalan laajentaminen esimerkiksi olemassa olevien yhteisten koulutuspuitteiden kaltaisilla välineillä voisi tehdä ammattipätevyyden tunnustamisesta nopeampaa ja tehokkaampaa. Osaamisunionia koskevassa tiedonannossa²⁸ ilmoitettiin osaamisen siirrettävyyttä koskevasta aloitteesta, jolla poistettaisiin työntekijöiden liikkuvuuden esteitä.

Erikoistunut insinööriyritys ei pystynyt palkkaamaan erittäin pätevää teknikkoa rajan yli toisesta jäsenvaltiosta, koska tunnustamismenettelyt olivat pitkät ja yritykseltä pyydettiin teknikon kotimaassa hankitun pätevyyden vahvistavien asiakirjojen virallisia käännöksiä.

Toimet:

- Tarkastellaan EU:n lainsäädäntöä työntekijöiden liikkuvuuden esteiden poistamiseksi
- Nopeutetaan ja tehostetaan ammattipätevyyden tunnustamismenettelyjä hyödyntämällä paremmin digitaalisia välineitä (vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Helpotetaan ammattipätevyyden tunnustamista laajentamalla automaattisen tunnustamisen järjestelmiä esimerkiksi yhteisten koulutuspuitteiden kautta (vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Tarkastellaan EU:n lainsäädäntöä kolmansien maiden kansalaisten pätevyyden ja osaamisen tunnustamista ja validointia koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi (vuoden 2026 viimeinen neljännes)

²⁷ Euroopan tilintarkastustuomioistuin: ”Ammattipätevyyden tunnustaminen EU:ssa”, Erityiskertomus 10/2024.

²⁸ COM(2025) 90.

5. Standardien laatimisen pitkät viivästyksset, jotka haittaavat innovointia ja kilpailukykyä

Standardit²⁹ ilmentävät innovointia ja ovat osa häiriönsietokykyisten, vihreiden ja digitaalisten sisämarkkinoiden ydintä. Ne tarjoavat oikeusvarmuutta, helpottavat uusien teknologioiden saatavuutta ja parantavat EU:n yritysten maailmanlaajuisista kilpailukykyä. EU:n standardointikehyksellä on kuitenkin vaikeuksia vastata markkinoiden ja politiikan tarpeisiin, erityisesti oikea-aikaisuuden, osallistavuuden ja standardien saatavuuden osalta. Yritysten saatavilla ei välttämättä ole yhdenmukaistettuja standardeja tai ne tulevat saataville myöhään, mikä aiheuttaa kustannuksia ja epävarmuutta, haittaa yritysten kilpailukykyä ja hidastaa uusien teknologioiden käyttöönottoa sisämarkkinoilla. Komissio pyrkii tekemään yhdenmukaistettuja standardeja koskevasta EU:n kehyksestä tulevaisuudenkestävän tarkistamalla standardointiasetusta. Tämä tekee standardointiprosessista nopeamman ja joustavamman, varmistaa, että prosessi on sidosryhmälähtöinen ja että sidosryhmien osallistuminen on tasapainoista erityisesti startup-yritysten, pk-yritysten, kansalaisyhteiskunnan ja tiedeyhteisön kannalta, parantaa standardien saatavuutta ja vahvistaa EU:n roolia maailmanlaajuisena standardien laatijana. Se myös edistää sisämarkkinoiden ytimessä olevan EU:n tuotelainsäädäntökehyksen tehokasta toimintaa. Standardoinnin yhdistäminen tiiviisti unionin tutkimus- ja innovointitoimiin, kuten metrologia-aloitteessa asetettuihin perusmittayksiköihin, edistää palvelujen ja tuotteiden vapaata liikkumista.

Tapauksissa, joissa nykyinen standardointijärjestelmä ei tuota tulosta, komissio voi sillä välin tämän strategian kanssa samaan aikaan hyväksyttävän koontipaketin avulla vahvistaa yhteisiä eritelmiä, joita yritykset voivat käyttää osoittaakseen noudattavansa lakisääteisiä vaatimuksia.

Yritys kehittää huipputason miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä, joiden on vuodesta 2023 lähtien täytynyt täyttää niiden suunnittelua, tuotantoa, huoltoa ja käyttöä koskevat lakisääteiset vaatimukset. Komissio on pyytänyt eurooppalaisia standardointiorganisaatioita laatimaan yhdenmukaistettuja standardeja, joilla autetaan yrityksiä noudattamaan näitä vaatimuksia. Tähän mennessä on kuitenkin laadittu vain yksi standardi, kun taas seitsemän standardin laatiminen on vielä kesken. Tällaisten standardien puuttuessa yrityksen on täytynyt tehdä kalliimpi vaatimustenmukaisuuden arviointi, mikä on aiheuttanut oikeudellista epävarmuutta ja hallinnollista rasitetta. Nämä kustannukset olisi muutoin voitu investoida innovointiin.

Toimet:

- Annetaan komissiolle mahdollisuus vahvistaa tarvittaessa yhteisiä eritelmiä (strategian kanssa samaan aikaan hyväksyttävä koontiasetusehdotus)
- Tarkistetaan standardointiasetusta (lainsäädäntöehdotus – vuoden 2026 toinen neljännes)

6. Pakkauksia, merkintöjä ja jätteitä koskevien sääntöjen hajanaisuus

Tuotemerkinnät antavat kuluttajille tärkeää tietoa turvallisuudesta, kestävydestä ja ravitsemuksesta. Merkintöihin liittyvien kansallisten vaatimusten erilaisuus vaikeuttaa kuitenkin kauppaa sisämarkkinoilla. Erilaiset vaatimukset pakottavat tuottajat kehittämään eri versioita tuotteesta eri markkinoille tai merkitsemään tuotteita uudelleen tai jopa pakkaamaan

---

²⁹ Eli yhdenmukaistetut standardit ja muut EU:n lainsäädäntöä tukevat eurooppalaiset standardit.

niitä uudelleen, kun niitä viedään rajojen yli. Merkintävaatimusten yleistyminen lisää myös kuluttajille annettavien tietojen monimutkaisuutta.

Merkintöjä koskevilla säännöissä on löydettävä tasapaino: niiden on oltava kuluttajille selkeästi ymmärrettäviä ja toisaalta niillä on vähennettävä markkinoiden esteitä ja teollisuudelle aiheutuvaa rasitetta. Tähän tasapainoon pyritään useilla aloitteilla. Uudessa pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa säädetään kuluttajien tekemää lajittelua koskevien yhdenmukaistettujen pakkausmerkintöjen luomisesta, ja näitä merkintöjä täsmennetään täytäntöönpanosäädöksillä. Komissio tarkistaa tekstiilien merkintöjä koskevaa asetusta selventääkseen sovellettavia sääntöjä, poistaakseen hajanaisuutta ja mahdollistaakseen vihreän preemion fyysisen ja digitaalisen merkinnän täysin yhdenmukaistetun ja kattavan sisällön avulla. QR-koodin kaltaiseen tietovälineeseen perustuva digitaalinen merkintä on pidemmällä aikavälillä ratkaisu, jolla yksinkertaistetaan kuluttajien mahdollisuuksia tarkastella merkintöjä ja autetaan talouden toimijoita täyttämään vaatimukset. Olennaiset tiedot, kuten turvallisuusohjeet, olisi kuitenkin edelleen painettava tuotteeseen. Digitaalisista merkinnöistä tulee osa digitaalista tuotepassia (DPP)³⁰, joka toimii digitaalisena säilönä tuotteeseen liittyville tiedoille, kuten esimerkiksi uudessa rakennustuoteasetuksessa jo säädetään.

Meidän on luotava jätteiden sisämarkkinat. Laajennettua tuottajan vastuuta koskevien järjestelmien ensisijaisena tarkoituksena on velvoittaa tuottajat kattamaan tuotteidensa elinkaaren päättymisen hallintakustannukset ja siten edistää kierrätystä ja kiertotaloutta. Tietyistä laajennettua tuottajan vastuuta koskevien järjestelmien piirteistä on kuitenkin tullut yksi yleisimmin ilmoitetuista esteistä, joita EU:ssa rajat ylittävää toimintaa harjoittavat yritykset kohtaavat. Vaikka laajennettua tuottajan vastuuta koskevat järjestelmät on usein johdettu EU:n lainsäädännöstä, periaatteiden ja vaatimusten yhdenmukaisuuden puute on johtanut siihen, että jäsenvaltioissa perustetut laajennettua tuottajan vastuuta koskevat järjestelmät ovat erittäin kirjavia, sääntely on monimutkaista ja yrityksille aiheutuu suuri hallinnollinen rasite. Kansalliset rekisteröinti- ja raportointivaatimukset, kuten velvollisuus nimetä valtuutetut edustajat erikseen jokaiseen jäsenvaltioon, jossa tuottaja saattaa tuotteita markkinoille, ovat todellinen este erityisesti pk-yritysten pääsyle Euroopan markkinoille. Lisäksi EU:n laajuisten end of waste -kriteerien ja sivutuotteen aseman kehittäminen on ollut puutteellista, mikä on johtanut jätteiden, uusiomateriaalien ja sivutuotteiden sisämarkkinoiden hajanaisuuteen. Sivutuotteen asemalla määritetään edellytykset, joiden täytyessä aineet tai esineet lakkaavat olemasta jätettä ja niitä voidaan pitää tuotteina. Jäsenvaltiot eivät ole hyväksyneet kansallisia tai alueellisia end of waste -kriteerejä koordinoitusti eikä niitä tunnusteta helposti jäsenvaltioiden välillä. Rajat ylittävää jäteraaka-aineiden siirtoa kierrätyslaitoksiin ja uusioraaka-aineiden siirtoa EU:ssa on edelleen helpotettava ja nopeutettava puuttamalla tähän hajanaisuuteen. Sivutuotteiden EU:n yhdenmukaistetun määritelmän puuttuminen haittaa myös tuotantoprosessien kiertotaloutta.

Jotta yritys voisi myydä valaistuslaitteita kaikkialla EU:ssa, sen on noudatettava laajennettua tuottajan vastuuta koskevia velvoitteita samanaikaisesti kolmessa luokassa: pakkauksissa, elektroniikka- ja sähkölaitteissa sekä akuissa. Myydäkseen kolmessa suuressa jäsenvaltiossa yrityksen on hankittava 16 erilaista rekisteröintiä laajennettua tuottajan vastuun järjestelmiin ja

³⁰ DPP otettiin ensimmäisen kerran käyttöön kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevalla asetuksella. Se toimii digitaalisena tietovälineenä ja on saatavilla tuotteessa olevan QR-koodin avulla, jolloin ei tarvita suurta määrää paperiasiakirjoja. Sen tekninen täytäntöönpano on käynnissä, ja sen käyttöönotto on odotettavissa ensimmäisten tuoteluokkien osalta vuonna 2026. Lisätietoja on digitalisaatiota käsittelevässä luvussa.

toimittava vuorovaikutuksessa kymmenen eri viranomaisen kanssa, noudatettava pitkiä erillisiä prosesseja, joihin liittyy erillisiä vaatimuksia, ja maksettava erilliset hallinto- ja rekisteröintimaksut. Rekisteröinnin jälkeen kussakin järjestelmässä sovelletaan erilaisia raportointivelvoitteita ja -tiheyksiä.

Toimet:

- Yhdenmukaistetaan merkintäsäännöt alakohtaisella lainsäädännöllä ja helpotetaan digitaalisten merkintäratkaisujen käyttöönottoa digitaalisen tuotepassin (DPP) avulla (DPP:n asteittainen käyttöönotto, mukaan lukien sen mahdollinen sisällyttäminen uuden lainsäädäntökehityksen uudelleentarkastelun avulla vuoden 2026 toisella neljänneksellä)
- Poistetaan perusteettomat valtuutettua edustajaa koskevat vaatimukset laajennetun tuottajan vastuun järjestelmistä ja vähennetään raportointivelvoitteita muun muassa rajoittamalla ne vuosittaiseen raportointiin (koontiasetusehdotus, vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Puututaan laajennettua vastuuta koskevien epäyhtenäisten kansallisten järjestelmien aiheuttamaan hajanaisuuteen lisäämällä yhdenmukaistamista, yksinkertaistamista ja digitalisointia. Tämä toteutetaan muun muassa käyttämällä digitaalista keskitettyä asiointipistettä tiedottamiseen, rekisteröintiin ja raportointiin (osa kiertotaloussäädöstä koskevaa säädösehdotusta³¹ – vuoden 2026 viimeinen neljännes).
- Uudistetaan end of waste -kriteereitä ja sivutuotekriteereitä ja tarjotaan yhtenäisempi ja yksinkertaisempi kehys sisämarkkinoilla end of waste -aseman ja sivutuoteaseman saavuttamiseksi. Helpotetaan EU:n laajuisten end of waste -kriteerien hyväksymistä ja mahdollistetaan tällaisten kriteerien hyväksyminen ensisijaisille jäteraaka-aineille. Helpotetaan kierrätettäväksi tarkoitettujen jäteraaka-aineiden rajatylittäviä siirtoja (osana lainsäädäntöehdotusta kiertotalouslaista – vuoden 2026 viimeinen neljännes).

7. Vanhentuneet yhdenmukaistetut tuotesäännöt ja puutteet tuotteiden vaatimustenmukaisuudessa

EU:n tuotelainsäädäntökehys on sisämarkkinoiden merkittävä voimavara: yhdenmukaistetut säännöt mahdollistavat monenlaisten tuotteiden markkinoille saattamisen ja samalla kuluttajien suojelun. Sen perustana ovat i) periaatteisiin perustuva yhdenmukaistettu tuotelainsäädäntö (niin kutsuttu uusi lainsäädäntökehys)³² yhdistettynä ii) vaatimustenmukaisuuden osoittamista ja innovointia tukevaan standardijärjestelmään ja iii) markkinavalvontajärjestelmään, jolla varmistetaan vaatimustenmukaisuus ja kuluttajansuoja. Nämä politiikan pilarit saavat aikaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja vahvan kilpailun, joka luo pohjan Euroopan pitkän aikavälin kilpailukyvyille. Kehyksellä luodaan myös rakenne

³¹ Kiertotaloussäädöksen valmistelua tuetaan puhdasta teollisuutta koskevan vuoropuhelun kiertotalouskeskusteluilla, joissa keskitytään erityisesti sisämarkkinoihin.

³² Uusi lainsäädäntökehys perustuu kahteen keskeiseen vuonna 2008 annettuun säädökseen: päätökseen N:o 768/2008/EY, jossa hahmotellaan EU:n tuotelainsäädännön malli, ja asetukseen (EY) N:o 765/2008, jota täydennettiin ja joka korvattiin osittain markkinavalvonta-asetuksella vuonna 2019. Asetuksessa (EY) N:o 765/2008 vahvistetaan akkreditointia ja CE-merkintää koskevat säännöt. Mallilla yhdenmukaistettiin 29 säädöstä, joilla säännellään erilaisia tuoteluokkia, kuten leluja, räjähteitä, lääkinnällisiä laitteita, mittalaitteita, lannoitteita, laivavarusteita, drooneja ja akkuja. Uusi lainsäädäntökehys on perustana noin 80 prosentille teollisesta tuotannosta ja 74 prosentille EU:n sisäisestä tuotannosta.

poliittisille aloitteille, kuten digitalisaatiolle ja vihreälle siirtymälle. Kehys on osoittautunut onnistuneeksi, mutta siinä on parannettavaa.³³ Jotta voidaan taata koordinoitu ja tehokas EU:n laajuinen reagointi riskialttiisiin tuotteisiin, tarvitaan ensinnäkin yksinkertaistettuja suojamenettelyjä, joilla varmistetaan nopea täytäntöönpano kaikkialla unionissa, kun jossakin jäsenvaltiossa on havaittu riskejä. On otettava käyttöön selkeät ja täsmälliset vaatimukset ilmoitetuille vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksille ja oikea-aikaiset menettelyt, jotta epäasianmukaisiin käytäntöihin voidaan puuttua paremmin. Toiseksi on todettava, että uudessa lainsäädäntökehyksessä ei tällä hetkellä määritetä tuotteiden kierto-osallistuvien talouden toimijoiden vastuita. Tällainen selkeyttäminen helpottaisi vaatimustenmukaisuutta ja pidentäisi tuotteiden elinkaarta. Lisäksi digitaaliset ratkaisut on sisällytettävä kokonaisvaltaisesti EU:n tuotelainsäädäntöön. Nykyinen riippuvuus perinteisistä paperipohjaisista asiakirjoista on vanhentunutta. Tulevaisuudessa kaikki EU:n tuotelainsäädännössä edellytetyt olennaiset asiakirjat ovat saatavilla digitaalisen tuotepassin (DPP) avulla.

Tuotekehys helpottaa tuotteiden saumatonta liikumista sisämarkkinoilla, mutta sitä on suojattava väärinkäytöksiltä. Euroopan markkinoille unionin ulkopuolelta tulevien tuotteiden valtavan määrän vuoksi on mahdotonta varmistaa tulli- ja markkinavalvontatarkastuksilla, että tuotteet ovat täysin vaatimustenmukaisia. Rajojen ensimmäisenä puolustuslinjana toimivat tulliviranomaiset ovat ylivoimaisen tehtävän edessä. Tämä johtuu erityisesti sähköiseen kaupankäyntiin liittyvästä tuonnista, jonka osuus kaikista tulli-ilmoituksista on 97 prosenttia.³⁴ Myös jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvaan toiseen puolustuslinjaan eli markkinavalvontajärjestelmään³⁵ kohdistuu valtava paine.³⁶ Kolmansista maista tulevien vaarallisten, väärennettyjen tai vaatimustenvastaisten tuotteiden määrän räjähdysmäinen kasvu voi aiheuttaa vakavia turvallisuus- ja terveysriskejä kuluttajille, vaikuttaa kielteisesti ympäristöön ja heikentää lakia noudattavien yritysten asemaa. Kuluttajien mukaan epäluotettavat verkkomyyjät ovat yksi merkittävimmistä verkkokaupassa kohdattavista haasteista. Tutkimukset osoittavat, että joillakin aloilla jopa 100 prosenttia³⁷ tiettyjen sähköisen kaupankäynnin alustojen tuotteista on vaatimusten vastaisia. Nykyinen markkinavalvontajärjestelmä ei pysty vastaamaan tehokkaasti näihin haasteisiin, koska sillä ei ole riittäviä resursseja eikä asiantuntemusta ja se on rakenteeltaan liian hajanainen.

Kyky yhdistää resursseja, vaihtaa tiedustelutietoja ja priorisoida on avainasemassa kaikkein haitallisimpiin tuotteisiin keskityttäessä. Vireillä olevalla tulliuudistuksella pyritään vastaamaan näihin haasteisiin ensisijaisesti uudella tulliviranomaisella, EU:n tullidatakeskuksella ja tuotuja sähköisen kaupankäynnin paketteja koskevilla mukautetuilla säännöillä tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi, erityisesti poistamalla tuontiin

---

³³ Uuden lainsäädäntökehyksen arviointi, SWD(2022) 364.

³⁴ Komission tiedonanto ”Kattava EU:n keinovalikoima turvallista ja kestävästä verkkokaupasta varten”, COM(2025) 37.

³⁵ Järjestelmää säännellään markkinavalvonta-asetuksella (EU) 2019/1020. Markkinavalvontaviranomaiset vastaavat yhteistyössä tulliviranomaisten kanssa tuotteiden tarkastamisesta ja vaatimustenmukaisuuden valvonnasta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Viranomaiset tekevät yhteistyötä SafetyGaten (vaaralliset non-food-tuotteet) ja ICSMS:n (non-food-tuotteiden markkinavalvonta) kautta vaarallisten tuotteiden havaitsemiseksi ja poistamiseksi.

³⁶ EU:n valvontatietojen mukaan vuonna 2024 EU:hun tuotiin 4,6 miljardia arvoltaan vähäistä lähetystä (arvo enintään 150 euroa). Määrä on lähes kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 2023 (2,4 miljardia), ja se on yli kolminkertaistunut vuoteen 2022 (1,4 miljardia) nähden.

³⁷ [BEUC. Under the Microscope: Tests of Temu Products by Consumer Groups. 2025.](#)

sovellettava 150 euron tullivapaus. Lisäksi käydään keskusteluja mahdollisesta tullin käsittelymaksusta, jolla kompensoitaisiin tällaisiin lähetyksiin sovellettavien EU:n sääntöjen noudattamisen valvonnasta aiheutuvia lisäkustannuksia. Samoin tarvitaan markkinavalvonnan EU-tason hallintoa, jotta voidaan tarjota järjestelmällistä koordinoitua ja ohjausta, laajentaa toimintaa sekä yhdistää kaikkien markkinavalvontaviranomaisten valmiudet ja asiantuntemus kaikkialla EU:ssa. Erityisesti olisi harkittava EU:n tason markkinavalvontaa strategisilla painopistealoilla, muun muassa kolmansista maista peräisin olevassa sähköiseen kaupankäyntiin liittyvässä tuonnissa, jossa yksittäisten jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet eivät välttämättä ole riittäviä.

Kuluttajajärjestön tarkastuksessa tunnetulla suurella verkkokauppa-alustalla luetelluista tuotteista lähes kaikki testatut tuotteet, kuten kypärät, kosmetiikka, lelut ja lisälaitteet, kynttilät ja pesusienet sekä sähköiset ja verkkoon liitettävät tuotteet, olivat vaarallisia. Niissä ei myöskään annettu vaadittavia tietoja, kuten turvallisuusohjeita tai ainesosaluetteloita, ja/tai ne sisälsivät vääriä väitteitä.

Toimet:

- Toteutetaan tehokkaita toimia tuotteiden vaatimustenmukaisuuden parantamiseksi hyödyntämällä EU:n ja kansallisten tulli- ja markkinavalvontaviranomaisten valmiuksien välisiä synergioita ja perustamalla mahdollisesti EU:n markkinavalvontaviranomainen (vuoden 2025 kolmannelta neljänneksestä alkaen)
- Nykyaikaistetaan tuotelainsäädäntökehystä digitalisaation hyödyntämiseksi, edistetään kiertotaloutta ja vahvistetaan suojatoimia (uuden lainsäädäntökehäksen uudelleentarkastelu – mahdollinen lainsäädäntöehdotus, vuoden 2026 toinen neljännes)

8. Palvelujen rajoittava ja epäyhtenäinen kansallinen sääntely

Sääntelystä ja hallinnosta johtuvat lukuisat rajoitukset sementoivat pitkäaikaisia markkinarakenteita ja tukahduttavat innovointi-, kasvu- ja liiketoimintamahdollisuuksia. Palveludirektiivi on osaltaan vähentänyt esteitä,³⁸ mutta jäsenvaltioiden säädöksissä rajoitetaan edelleen noin 5 700 palvelutoiminnon saatavuutta. Ne kattavat noin 22 prosenttia EU:n työvoimasta.³⁹ Palvelutoiminnan saatavuuden sääntely voi olla perusteltua, jos sillä pyritään edistämään oikeutetun yleisen edun mukaisia tavoitteita, kuten kansanterveyttä ja turvallisuutta. Säänneltyjen palvelujen suuri määrä ja tyyppi sekä se, että joitakin palveluja säännellään vain yhdessä tai muutamassa jäsenvaltiossa, kertovat kuitenkin selvästi, että jäsenvaltioilla olisi mahdollisuuksia vähentää sääntelytaakkaa rajatylittävän kaupan ja investointien helpottamiseksi. Palvelukaupan esteiden vähentäminen 10 prosentilla kasvattaisi EU:n bruttoarvonlisäystä 0,5 prosenttia⁴⁰ ja uusia suoria ulkomaisia investointeja 4–21 prosenttia.⁴¹

Erot kansallisissa toimilupa- ja sertifiointivaatimuksissa vaikeuttavat palvelujen tarjoamista muissa jäsenvaltioissa. Jopa unionin lainsäädäntöön perustuvat lupia ja sertifiointivaatimuksia koskevat kansalliset edellytykset vaihtelevat suuresti, mikä vaikeuttaa

---

³⁸ Euroopan komissio (2021), [Mapping and assessment of legal and administrative barriers in the services sector](#).

³⁹ Euroopan komissio: [Säänneltyjen ammattien tietokanta](#).

⁴⁰ IFO-instituutti: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU; Econpol Policy Report 52/2024.

⁴¹ Jungmittag, A., & Marschinski, R. (2023). Service trade restrictiveness and foreign direct investment – Evidence from greenfield FDI in business services. *The World Economy*, 46(6), 1711-1758.

lupien tai sertifiointien vastavuoroista tunnustamista käytännössä. Unionin lainsäädäntöön perustuvien vaatimusten perusedellytysten yhdenmukaistaminen vähentäisi sääntelyn hajanaisuutta ja helpottaisi yhdessä jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen palveluntarjoajan mahdollisuuksia tarjota palvelujaan muissa jäsenvaltioissa ilman, että niissä tarvittaisiin uutta toimilupaa tai sertifiointia.

Yritysten ja yrittäjien muihin jäsenvaltioihin sijoittautumista koskevat velvoitteet ovat byrokraattisia ja kalliita. Jäsenvaltioiden ei pitäisi velvoittaa EU:n palveluntarjoajia perustamaan toimipaikkaa alueelleen, koska ne voivat tarjota palveluja väliaikaisesti yli rajojen. Jäsenvaltiot kuitenkin rajoittavat tätä mahdollisuutta ajoittain ja kohtelevat käytännössä palveluntarjoajia aivan kuin ne olisivat sijoittautuneet niiden alueelle. Yritykset tarvitsevat varmuuden oikeudestaan tarjota tilapäisiä rajatylittäviä palveluja ilman, että niiden tarvitsee sijoittautua muihin jäsenvaltioihin.

Jäsenvaltio kieltää naapurimaahan sijoittautunutta eläinlääkäriä tarjoamasta tilapäistä palvelua, jolloin tämä ei voi hoitaa eläimiä lähellä toimipaikkaansa sijaitsevilla tiloilla vain siksi, että ne ovat rajan toisella puolella.

Toimet:

- Käynnistetään aloite, jolla helpotetaan yhdessä jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden tai sertifioidujen palveluntarjoajien yleiseurooppalaisten palvelujen tarjoamista EU:n lainsäädännön perusteella. Tähän voisi sisältyä myös lupa- ja sertifiointijärjestelmien yhdenmukaistaminen (vuoden 2026 toinen neljännes)
- Laaditaan jäsenvaltioille oikeudellisia ohjeita ja suosituksia, jotta voidaan selkeyttää oikeutta tarjota tilapäisesti rajatylittäviä palveluja (vuoden 2026 toinen neljännes)

9. Työntekijöiden tilapäiseen lähettämiseen liittyvät hankalat menettelyt

Palvelujen tarjoaminen yli rajojen edellyttää usein yrittäjien ja heidän henkilöstönsä liikkuvuutta. Työntekijöiden väliaikainen lähettäminen on olennainen osa palvelujen tarjoamisen vapautta sisämarkkinoilla. Rajatyöntekijöiden määrä kasvoi 1,8 miljoonaan ja lähetettyjen työntekijöiden 5,5 miljoonaan vuonna 2023. EU:n lainsäädännön tarkoituksena on suojella lähetettyjen työntekijöiden oikeuksia ja samalla helpottaa palvelujen tarjoamisen vapautta sekä edistää reilua kilpailua. Lähetettyjen työntekijöiden suojelemiselle on selvä tarve riskialoilla, kuten rakennuspalveluissa ja maatalousalalla. EU:n lainsäädännössä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus asettaa lähetettyjen työntekijöiden suojelemiseksi hallinnollisia velvoitteita, kuten velvollisuuksia ilmoittaa lähetetyistä työntekijöistä, jos se on perusteltua ja oikeasuhteista. Kaikki lähetetyt työntekijät eivät kuitenkaan kohtaa samoja riskejä (esimerkiksi koneita asentavat tai huoltavat asiantuntijat, kuten insinöörit ja teknikot, tai toisaalta johtohenkilöstö).

Kansalliset ilmoitusvaatimukset ovat moninaisia sekä luonteeltaan (paperinen tai digitaalinen ilmoitus) että sisällöltään (ilmoitettavien tietojen luonne ja määrä). Tämä on lisännyt monimutkaisuutta sekä yritysten että lähetettyjen työntekijöiden kannalta ja pirstaloinut sisämarkkinoita. Sidosryhmät tuovat säännöllisesti esiin lähettämistä koskevien

sääntöjen monimutkaisuuden rajatylittävien palvelujen tarjoamisen esteenä.⁴² Lähettämismääräysten monimutkaisuudesta aiheutuvien hallinnollisten kustannusten (lukuun ottamatta tieliikennealaa) arvioidaan olevan 477–635 miljoonaa euroa vuodessa.⁴³ Palveluntarjoajien hallinnollisen taakan vähentämiseksi komissio antoi marraskuussa 2024 ehdotuksen asetukseksi sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmään liitetystä julkisesta käyttöliittymästä, joka on tarkoitettu työntekijöiden lähettämistä koskevien ilmoitusten tekemiseen. Julkinen käyttöliittymä helpottaisi myös lähetettyjen työntekijöiden oikeuksien varmistamiseen tähtäävän EU:n lainsäädännön noudattamisen tehokasta valvontaa ja tukisi jäsenvaltioiden välistä hallinnollista yhteistyötä. Euroopan parlamenttia ja Euroopan unionin neuvostoa kannustetaan saattamaan päätökseen neuvottelut komission ehdotuksesta, joka olisi askel kohti lähettämistä koskevien hallinnollisten vaatimusten vähentämistä ja yhdenmukaistamista. Tähän yksinkertaistamista koskevaan aloitteeseen liittyy toimia lainsäädännön täytäntöönpanon tehostamiseksi.

Euroopan työviranomaisen tukea jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia lähettämistä koskevien sääntöjen soveltamisessa koordinoimalla ja tukemalla samanaikaisia ja yhteisiä tarkastuksia, tarjoamalla työntekijöille ja yrityksille tietotusta ja työllisyystukea, avustamalla pimeän työn torjunnassa, sovittamalla rajat ylittäviä riitoja ja helpottamalla ratkaisuja. Meneillään olevassa Euroopan työviranomaisen arvioinnissa todetaan, että viraston tuloksellisuutta on parannettava, mutta sen tehtävään sisältyy joitakin rajoituksia, jotka voivat vaikuttaa sen mahdollisuuksiin. Kohdennetuilla muutoksilla voitaisiin vahvistaa Euroopan työviranomaisen tehokkuutta ja vaikuttavuutta, kuten tietojenkäsittelyvalmiuksien lisäämistä ja yhteistyötä jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten kanssa, mukaan lukien tiedottaminen, sekä Euroopan työviranomaisen roolia suhteessa EU:ssa asuviin kolmansien maiden kansalaisiin.

Lisäksi sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevä työryhmä (SMET) määrittäi älykkään lähettämisen toimintapolitiikat. Niiden mukaisesti jotkin jäsenvaltiot keskittyvät riskialoja koskeviin ilmoituksiin ja muihin hallinnollisiin vaatimuksiin ja jättävät hyvin lyhytaikaisen lähettämisen näiden vaatimusten ulkopuolelle.⁴⁴

Toiseen jäsenvaltioon tilapäisesti lähetetyt työntekijät kuuluvat työskentelymaassaan sosiaaliturvan piiriin. Lähetettyjen työntekijöiden on osoitettava maksaneensa kotimaansa sosiaaliturvamaksut (A1-todistus). Sosiaaliturvaoikeuksien todistamis- ja todentamismenettelyt voivat olla aikaa vieviä ja hallinnollisesti raskaita, koska ne perustuvat fyysiseen läsnäoloon ja fyysisiin asiakirjoihin. Lainsäätäjät neuvottelevat parhaillaan sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevien asetusten tarkistamisesta, jolla on tarkoitus yksinkertaistaa menettelyjä. Lainsäätäjiä kannustetaan saattamaan pitkään kestäneet neuvottelut päätökseen. Sosiaaliturvalaitosten välistä tiedonvaihtoa on jo helpotettu sosiaaliturvatietojen sähköisen vaihtojärjestelmän (EESSI) ansiosta. A1-todistuksen hakumenettely digitalisoitiin hiljattain osana yhtenäistä digitaalista palveluyälyä. Tälle perustalle rakennettu eurooppalainen sosiaaliturvapassi (ESSPASS) voisi yksinkertaistaa

---

⁴² [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities.](#)

⁴³ SWD(2024) 258.

⁴⁴ Lisätietoja on työryhmän raportissa: [SMET report 2023–2024.](#)

menettelyjä entisestään, kun sosiaaliturvatodistukset, esimerkiksi A1-todistus, voitaisiin todentaa digitaalisesti. Näin vähennettäisiin myös virheiden ja petosten riskiä.

Automaatioteknologian parissa toimiva keskikokoinen teknisen alan yritys asentaa, huoltaa ja korjaa koneitaan kaikkialla EU:ssa, ja tätä varten sen on annettava 3 500 lähettämislomaketta vuodessa. Sen lähetetyt työntekijät ovat erittäin ammattitaitoisia ja hyvin palkattuja insinöörejä ja tekniikkoja, joita lähetetään vain muutamaksi päiväksi kerrallaan. Hankalat menettelyt vaikeuttavat rajatylittävien palvelujen tarjoamista ja aiheuttavat huomattavaa hallinnollista kuormaa. Tähän vaikuttavat erityisesti suuret erot jäsenvaltioiden ilmoitusvaatimuksissa ja -menettelyissä.

Toimet:

- Jatketaan lainsäätäjien tukemista neuvottelujen saattamiseksi päätökseen seuraavista:
  - sosiaaliturvan yhteensovittamisesta annettujen asetusten (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 tarkistaminen;
  - ehdotus julkisesta käyttöliittymästä työntekijöiden lähettämistä koskevien ilmoitusten antamiseksi (COM(2024) 531).
- Otetaan käyttöön oikeudenmukaista työvoiman liikkuvuutta koskeva paketti (2026), johon sisältyvät muun muassa
  - käynnissä olevien pilottitoimien jatkotoimet, ehdotus Euroopan sosiaaliturvapassista (ESSPASS)
  - ehdotus Euroopan työviranomaisen vahvistamiseksi, mukaan lukien sen toimeksiannon tarkistaminen
  - harkittavat toimenpiteet, joilla helpotetaan palvelujen tilapäistä tarjoamista rajojen yli ja suojellaan samalla työntekijöiden oikeuksia

10. Alueelliset tarjontarajoitukset

Vähittäis- ja tukkukaupan alueelliset toimitusrajoitukset pirstovat sisämarkkinoita, rajoittavat kuluttajien valinnanvaraa ja aiheuttavat erityisesti päivittäistavaroiden merkittäviä hintaeroja EU:ssa. Alueelliset toimitusrajoitukset ovat eräiden suurten valmistajien asettamia rajoituksia, joiden tarkoituksena on, että vähittäismyyjien olisi erittäin vaikeaa tai mahdotonta ostaa tuotteita yhdessä jäsenvaltiossa ja myydä niitä eteenpäin toisessa. Tämä vahingoittaa rajat ylittävää liiketoimintaa ja on vastoin sisämarkkinoiden lupausta tuoda kuluttajalle valinnanvaraa ja hintakilpailua.⁴⁵ Kilpailulainsäädäntö on tehokas keino rangaista tällaisista käytännöistä silloin, kun ne johtuvat määräävässä asemassa olevien toimijoiden sopimuksista tai yksipuolisista käytännöistä.⁴⁶ Monet näistä käytännöistä eivät kuitenkaan kuulu kilpailulainsäädännön soveltamisalaan erityisesti silloin, kun kyse on muiden kuin lainsäädännön tarkoittamassa määräävässä asemassa olevien suurten valmistajien yksipuolisista käytännöistä. Komissio arvioi tarvittavia toimenpiteitä, joilla puututaan tällaisiin

---

⁴⁵ Euroopan komissiolle vuonna 2020 tehdyssä riippumattomassa tutkimuksessa arvioitiin, että jos alueelliset toimitusrajoitukset poistettaisiin, tietyt tuotteet ostavat kuluttajat voisivat säästää jopa 14,1 miljardia euroa vuodessa. Arvioon sisältyy tiettyä epävarmuutta. Näiden mahdollisten hyötyjen siirtäminen kuluttajille riippuu muun muassa vähittäismarkkinoiden kilpailun tasosta.

⁴⁶ Esimerkiksi 23. toukokuuta 2024 komissio määräsi Mondelezille 337,5 miljoonan euron sakon suklaan, keksien ja kahvituotteiden rajatylittävää kauppaa haittaavien toimien vuoksi. Aiemmin, vuonna 2019, komissio määräsi AB InBeville 200 miljoonan euron sakon oluen rajatylittävän myynnin rajoittamisesta.

merkittävien markkinatoimijoiden asettamiin toimitusrajoituksiin, jos ne johtavat perusteettomiin hintaeroihin, joita ei voida selittää objektiivisilla tekijöillä, kuten jäsenvaltioiden välisillä sääntely- tai kustannuseroilla. Alueellisiin toimintarajoituksiin puuttumista helpotetaan myös strategiaan liittyvillä muilla toimilla, kuten merkintöjä koskevilla toimilla, koska jäsenvaltioiden sääntöjen hajanaisuus voi helpottaa tällaisia käytäntöjä.

Suuri merkkielintarvikkeiden valmistaja myy samaa tuotetta useissa maissa, mutta joissakin maissa tuote on paljon halvempi kuin toisissa, eikä tätä eroa voida selittää verotuksella eikä työvoimakustannuksilla. Valintamyymäläketju, joka toimii myös kyseisissä maissa, haluaa ostaa tuotetta siitä maasta, jossa se on halvempi, ja myydä sitä edullisempaan hintaan myös muissa maissa. Tällöin valmistaja lopettaa tuotteen toimittamisen maan supermarketille alhaisemmalla hinnalla estääkseen sitä myymästä tuotetta halvalla muissa maissa ja säilyttääkseen siten keinotekoisien hintaeron maiden välillä.

Toimi:

- Kehitetään välineitä, joilla torjutaan perusteettomia alueellisia toimitusrajoitteita, jotta voidaan kattaa kilpailulainsäädännön soveltamisalaan kuulumattomat tilanteet, kuten suurten valmistajien yksipuoliset käytännöt (ehdotus – vuoden 2026 viimeinen neljännes)

2 luku. Eurooppalaisten palvelumarkkinoiden edistäminen

EU:n talous on palvelutalous, mutta palvelujen sisämarkkinat ovat edelleen erittäin alikehittyneet. Palvelujen osuus EU:n BKT:stä on noin 75 prosenttia, ja suurin osa EU:n työpaikoista syntyy palvelujen alalla.⁴⁷ EU:n tuotteiden arvonlisäyksestä 40 prosenttia koostuu palvelusisällöstä. EU:n sisäisten palvelujen kaupan osuus EU:n BKT:stä on kuitenkin vain 7,6 prosenttia eli samansuuruinen kuin kolmansien maiden kanssa käytävä palvelukauppa. Tämä vahvistaa sen, että palvelujen sisämarkkinat toimivat huomattavasti heikommin kuin ne voisivat toimia.⁴⁸ Edistymisestä huolimatta noin 60 prosenttia palvelujen esteistä on samantyyppisiä kuin 20 vuotta sitten.⁴⁹ Siksi tarvitaan uusi toimintatapa.

Palvelujen laaja moninaisuus talouden eri aloilla rajoittaa yleispätevän horisontaalisen politiikan tehokkuutta, ja joillakin palvelualoilla liiketaloudelliset perusteet yhdentyneille palvelumarkkinoille ovat erityisen vahvat. Yrityspalvelujen osuus EU:n bruttokansantuotteesta on 7 prosenttia, ja niillä on selvästi samankaltaisia piirteitä eri jäsenvaltioissa, vaikka näitä palveluja säännelläänkin eri jäsenvaltioissa edelleen hyvin eri tavoin. Vähittäispalvelujen osuus EU:n BKT:stä on 12 prosenttia, mutta markkinat ovat edelleen jäsenvaltiokohtaisia, ja niille on ominaista heikko tuottavuus. Rakennusalan osuus EU:n BKT:stä on 11 prosenttia, mutta vain yksi prosentti rakennuspalveluista on rajatylittävän kaupan kohteena, sillä rakennusmarkkinat toimivat edelleen jäsenvaltioiden rajoja noudattaen. Hyvin toimivat postipalvelut ovat sisämarkkinoiden keskeinen elementti, joka mahdollistaa

⁴⁷ [National accounts and GDP - Statistics Explained](#). Lähde: Eurostat.

⁴⁸ Euroopan komissio: *Sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskeva vuosikertomus 2025*; COM(2025) 26.

⁴⁹ Euroopan komissio, Single Market Economic Paper: ”30 years of single market – taking stock and looking ahead”, joulukuu 2022.

rajat ylittävän taloudellisen toiminnan. Muut palvelut ovat kuitenkin usein paikallisia, eikä niillä useinkaan käydä rajat ylittävää kauppaa.

Uusi alakohtainen toimintatapa voi voimistaa palvelujen sisämarkkinoita. Nykyistä horisontaalista politiikkaa täydennetään alakohtaisilla palveluja koskevilla aloitteilla, joissa keskitytään vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta merkityksellisimpiin ja suurimman taloudellisen arvonlisäyksen tuoviin palvelualoihin. Aloitteilla pyritään korvaamaan jäsenvaltioiden toisistaan poikkeavat säännöt, jotka aiheuttavat oikeudellista hajanaisuutta.

Teollisuuden liittyvien palvelujen, kuten asennus-, huolto- ja korjauspalvelujen, saumattoman ja tehokkaan rajatylittävän tarjonnan varmistaminen on ratkaisevan tärkeää Euroopan teollisuudelle. Kun valmistusteollisuudessa siirrytään yhä enemmän palvelullistamiseen – tuote- ja palveluratkaisujen integrointiin – sidosryhmät ovat ilmaisseet huolensa siitä, että sääntelyyn liittyvät esteet, kuten työntekijöiden toiseen jäsenvaltioon lähettämisen hankaluus, ennakkotarkastukset, palvelujen ennakoilmoitukset ja erilaiset työturvallisuusstandardit, haittaavat asennusten, kunnossapidon ja korjausten kaltaisten palvelujen sujuvaa rajatylittävää toimittamista, millä on kielteisiä vaikutuksia teollisuuden kilpailukykyyn.

Yrityspalvelut kuuluvat säännellyimpiin palveluihin joissakin jäsenvaltioissa, mutta eivät kaikissa. Kaikkiaan 5 700 säännellyn ammatin joukossa on monia yrityspalveluja, kuten oikeus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalveluja, joilla on vaikutuksia koko talouteen. Palvelujen esteiden vähentäminen 10 prosentilla kasvattaisi EU:n bruttoarvonlisäystä yrityspalveluissa 0,8 prosenttia.⁵⁰

Rakennuspalvelujen rajoittava ja epäyhtenäinen sääntely haittaa kohtuuhintaisten ja energiatehokkaiden asuntojen tarjontaa ja infrastruktuurin kehittämistä. Sidosryhmät ovat ilmaisseet huolensa ammatillisen liikkuvuuden rajoituksista, jotka johtuvat alan säänneltyjen ammattien suuresta määrästä ja ammattipätevyyden vastavuoroisen tunnustamisen monimutkaisuudesta sekä kansallisten todistusten ja näyttötutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen heikkouksista muun muassa terveyden ja turvallisuuden, energiatehokkuuden ja ympäristön aloilla. Vastuuvakuutuksen huono saatavuus rajatylittävissä tilanteissa vaikeuttaa entisestään rajatylittävien palvelujen tarjoamista. Tämä ongelma edellyttää markkinapohjaisia ratkaisuja. Rakennuspalvelujen esteiden vähentäminen 10 prosentilla kasvattaisi EU:n bruttoarvonlisäystä 0,5 prosenttia.⁵¹ Lisäksi aluesuunnittelu-, rakennus- ja kunnostushankkeisiin sovelletaan usein monimutkaisia, hitaita ja hajanaisia lupamenettelyjä, jotka vaihtelevat suuresti eri puolilla EU:ta. Tämä heikentää mahdollisuuksia luoda sellaiset toimivat sisämarkkinat, joilla voitaisiin tarjota kohtuuhintaisia asuntoja nopeasti ja laajamittaisesti.

Vähittäiskaupan kilpailukykyä jarruttavat lukuisat myymälöiden perustamista ja toimintaa koskevat rajoitukset. Monia näistä rajoituksista voidaan perustella oikeutetuilla julkisen politiikan tavoitteilla, kuten kaavoituksella ja maankäytön suunnittelulla sekä kaupunkikeskusten elinvoimaisuuden säilyttämisellä. Rajoitusten on kuitenkin oltava

---

⁵⁰ IFO-instituutti: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU; Econpol Policy Report 52/2024.

⁵¹ Ks. edellinen alaviite.

oikeasuhteisia, koska jotkut niistä voivat luoda markkinoille pääsyn esteitä ja vaikuttaa kielteisesti kilpailuun, tuottavuuteen ja innovointiin. Vähittäismyyntipalvelujen esteiden vähentäminen 10 prosentilla kasvattaisi EU:n bruttoarvonlisäystä 0,6 prosenttia.⁵²

Postipalvelujen kysyntä EU:ssa on vähentynyt jo vuosia, kun taas pakettipalvelujen markkinat kasvavat edelleen vahvan sähköisen kaupankäynnin myötä. Postimäärien lasku on johtanut kirjeiden toimituskustannusten voimakkaaseen kasvuun ja herättänyt toimitustiheyttä koskevia kysymyksiä. Koska yhteiskunnan digitalisaation ja sähköisen kaupankäynnin kasvun ennustetaan jatkuvan, on kiinnitettävä huomiota posti- ja pakettipalveluihin, jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset markkinaosapuolten välillä, lisätä hintojen avoimuutta ja tukea kuluttajien oikeuksia. EU:n postialan sääntelykehityksen uudistuksessa keskitytään jakeluun palveluna ja varmistetaan, että kansalaiset ja yritykset voivat vastaanottaa toimituksia kaikkialla EU:ssa kohtuullisin hinnoin, sekä edistetään reilua kilpailua toimitusmarkkinoilla ja parannetaan kuluttajansuojaa.

Yli 30 vuotta sisämarkkinoiden perustamisen jälkeen niitä ei vielä ole saatettu loppuun televiestinnän palvelujen, energiaan liittyvien palvelujen sekä liikenne- ja rahoituspalvelujen osalta, ja tämän saavuttamiseksi tarvitaan rohkeita ja kiireellisiä toimia. Alakohtaisia palvelupolitiikkoja on jo kehitetty, mutta prosessia jatketaan edelleen.

Komission äskettäisellä säästö- ja investointiunionia koskevalla strategialla pyritään parantamaan tapaa, jolla EU:n rahoitusjärjestelmä kanavoi säästöjä tuotannollisiin investointeihin, tarjoamaan taloudellisesti parempia mahdollisuuksia EU:n säästäjille ja parantamaan EU:n yritysten pääoman saatavuutta.⁵³ Tässä yhteydessä komissio on luonut uuden kanavan tietojen keräämiseksi rahoitusmarkkinoiden yhdentymisen ja pääoman vapaan liikkuvuuden uusista ja nykyisistä esteistä⁵⁴ ja käynnistänyt sidosryhmien kuulemisen kerätäkseen palautetta rahoitusmarkkinoiden yhdentymisen esteistä.⁵⁵ Hallinnollista rasiitetta ja rajat ylittävien investointien esteitä aiheuttaa kuitenkin myös eroista kansallisessa lainsäädännössä, esimerkiksi arvopaperi-, yhtiö-, vero- ja maksukyvyttömyyslainsäädännössä, sekä hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen tehokkuudessa. Rahoituspalvelujen tehokkaiden sisämarkkinoiden toteuttaminen edellyttäisi myös jäsenvaltioiden ponnekkaita toimia näiden esteiden poistamiseksi.

Energiaan liittyvät palvelut tukevat tehokasta energian tuotantoa, jakelua ja käyttöä EU:ssa sekä puhdasta siirtymää. Ne tukevat nykyaikaista verkkojen, varastoinnin ja digitaalisten invertterien ja mittareiden infrastruktuuria, jota tarvitaan aidossa energiaunionissa, ja ovat riippuvaisia siitä. Kuten kohtuuhintaista energiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa⁵⁶ ilmoitettiin, tulevilla Euroopan verkkopaketilla tuetaan verkkojen ja yhdysjohtojen laajentamista ja nykyaikaistamista, mikä puolestaan edellyttää energiaan liittyvien palvelujen markkinoiden laajentamista ja mahdollistaa sen. Yhteentoimivuustavoitteidemme saavuttaminen on olennaisen tärkeää energiamarkkinoiden yhdistämiseksi ja joustavan ja kilpailukykyisen energiaunionin aikaansaamiseksi. Energiatehokkuuspalvelut ovat avainasemassa ilmastotavoitteiden saavuttamisessa ja kuluttajille ja yrityksille aiheutuvien

---

⁵² Ks. edellinen alaviite.

⁵³ COM(2025) 124.

⁵⁴ Lisätietoja on säästö- ja investointiunionia koskevassa tiedonannossa COM(2025) 124, jossa ilmoitettiin aikomuksesta avata erityinen [kanava](#).

⁵⁵ [EU:n pääomamarkkinoiden yhdentymistä koskeva kohdennettu kuuleminen 2025 – Euroopan komissio](#)

⁵⁶ COM(2025) 79.

kustannusten vähentämisessä, ja komissio tukee tällaisia palveluja tarjoavien yritysten toiminnan laajentamista muun muassa EIP:n kanssa toteutettavien EU:n takuujärjestelmien avulla. Tulevalla kansalaisten energiapaketilla tuetaan lisäksi energiaan liittyvien palvelujen kasvua, esimerkiksi rakennusten energiatehokkuuden parantamista. Lisäksi on tarkoitus julkaista valkoinen kirja, jossa tarkastellaan mahdollisuuksia syventää sähkömarkkinoiden yhdentymistä sekä muokata hallintokehiksestä vankempi ja sopivampi rajat ylittäviin päätöksiin. Tämäkin tukee energiaan liittyvien palvelujen markkinoita.

EU:n **televiestintäala** on edelleen hajanainen ja noudattaa jäsenvaltioiden rajoja, eivätkä EU:n toimijat ja kuluttajat pysty hyödyntämään sisämarkkinoiden koko potentiaalia. Tällä hetkellä markkinoilla on yli 100 toimijaa eri puolilla Eurooppaa. Lisäksi yhteinen tie 6G-teknoologiaan edellyttää lisätaajuuksia sekä yhdenmukaisempaa suunnittelua ja kehyksiä. Teknologian ja markkinoiden nopea kehitys avaa uusia mahdollisuuksia tarjota rajatylittäviä palveluja ja saattaa edellyttää yhdenmukaistetumpaa kehystä esimerkiksi satelliittipalveluissa, jotta edut voidaan täysin hyödyntää. Sovellettava sääntelykehys on saatettava ajan tasalle, jotta voidaan ratkaista nämä haasteet ja varmistaa, että Euroopassa on tulevaisuuden vaatimukset täyttäviä digitaalisia verkkoja sekä turvallisia ja häiriönsietokykyisiä infrastruktuureja. Siirtyminen pilvipohjaiseen infrastruktuuriin ja tekoölyyn edellyttää turvallisten, nopeiden ja luotettavien yhteysien parempaa saatavuutta.

Kuten **tekoölyn maanosa -toimintasuunnitelmassa** todetaan, pilvipalveluista ja tekoölyn kehittämisestä annettavassa säädöksessä tarkastellaan pilvikapasiteetin ja -palvelujen yhteisen markkinapaikan perustamista, jotta voidaan varmistaa todellisten pilvipalvelujen eurooppalaisten sisämarkkinoiden syntyminen ja edistää monimuotoisempien pilvipalvelujen tarjoajien pääsyä markkinoille.

Todellisten EU:n **yhtenäisten liikennemarkkinoiden** toteuttaminen edellyttää eri liikennemuotoihin vaikuttavien tarpeettomien teknisten esteiden poistamista. Esimerkiksi EU:n suurnopeusratasuunnitelman täytäntöönpano edellyttää edistymistä EU:n rautatieliikenteen hallintajärjestelmän vahvistamisessa kapasiteetin lisäämiseksi ja saumattoman yhteentoimivuuden varmistamiseksi. Yhteentoimivien digitaalisten välineiden tehostamisella ja laajalla käyttönotolla olisi vähennettävä sääntelyn noudattamisen varmistamiseen liittyvää hallinnollista taakkaa. Liikennettä koskevien tietojen parempi jakaminen mahdollistaisi paperipohjaisista asiakirjoista luopumisen. Digitaalisilla välineillä voidaan myös yksinkertaistaa matkustamista ja matkailua Euroopassa antamalla matkustajille mahdollisuus ostaa lippuja paperittomin keinoin. Liikkuvuuspalvelujen sisämarkkinoita voidaan vahvistaa poistamalla verkottuneiden ja automaattisten ajoneuvojen avulla tarjottavien palvelujen rajat ylittävän lisensoinnin nykyiset esteet sekä varmistamalla täysin luotetut yhteydet ajoneuvojen ja infrastruktuurin välillä yhdenmukaistamalla yhteistyöhön perustuvien älykkäiden liikennejärjestelmien (C-ITS) tekniset eritelvät. Palvelujen ja matkailun sisämarkkinoita ja samalla liikennejärjestelmän tehokkuutta voidaan parantaa myös edistämällä rajat ylittävän autonvuokrauksen toteutettavuutta ja kohtuuhintaisuutta kansalaisille. Komissio aikoo myös suunnitella toimia, joilla EU:n sisämarkkinasääntöjen ja -periaatteiden soveltamista laajennetaan taksialaan ja vuokrattavien yksityisajoneuvojen alaan.

Toimet:

- Ehdotetaan rakennuspalvelusäädöstä rakennus- ja asennuspalvelujen rajatylittävän markkinoille pääsyn esteiden vähentämiseksi (vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Toimitaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa lupa- ja suunnittelumenettelyjen yksinkertaistamiseksi, jotta voidaan lisätä asuntotarjontaa Euroopan kohtuuhintaista asuntotuotantoa koskevan suunnitelman ja Euroopan asuntorakentamisstrategian mukaisesti (vuoden 2026 ensimmäinen neljännes)
- Käynnistetään aloite teollisuuteen liittyvien palvelujen, kuten asennus-, huolto- ja korjauspalvelujen, rajatylittävän tarjonnan helpottamiseksi (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Annetaan jäsenvaltioille ohjeita ja suosituksia säänneltyjen yrityspalvelujen vapauttamiseksi tarpeettomasta sääntelystä, joka haittaa investointeja ja kauppaa (vuoden 2026 ensimmäinen neljännes)
- Laaditaan jäsenvaltioille ohjeita vähittäiskaupan sääntelyn oikeasuhteisuudesta (vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Ehdotetaan uutta EU:n toimitussäädöstä postipalveludirektiivin ja rajatylittäviä paketteja koskevan asetuksen korvaamiseksi (säädösehdotus, vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Ehdotetaan digitaalisia verkkoja koskevaa säädöstä oikeudellisen kehyksen yksinkertaistamiseksi ja sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden toteuttamisen edistämiseksi (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Käynnistetään yhtenäistä digitaalista varausta ja junalippua koskeva aloite (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Käynnistetään matkustajien ja tavaroiden paperitonta liikkuvuutta koskeva aloite (vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Käynnistetään rajatylittäviä autonvuokrauksia koskeva aloite (vuoden 2025 kolmas neljännes)
- Varmistetaan nykyisen horisontaalisen oikeudellisen kehyksen (EU:n palveludirektiivi⁵⁷) yhdenmukainen täytäntöönpano ja valvonta (parhaillaan käynnissä)

3 luku. Pienet ja keskisuuret yritykset sisämarkkinoilla

EU:n kansalaisten tavoin eurooppalaisille pk-yrityksille olisi tehtävä ”passintarkastuksia” sisämarkkinoilla vain hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa. Jotta pk-yrityksiä koskevista erityisistä toimista eri jäsenvaltioissa olisi hyötyä, pk-yrityksiä *ei* yleensä pitäisi pyytää ”osoittamaan pätevyyttään” tai todistamaan asemaansa. Komissio julkaisee yhdessä tämän strategian kanssa kaikilla EU:n kielillä saatavilla olevan yksinkertaisen ja epäbyrokraattisen verkkotyökalun, joka luo pk-yritykselle yritystunnuksen itsearviointin perusteella⁵⁸. Hallinnollisen yksinkertaistamisen hengessä säännöissä olisi viitattava tähän työkaluun, jos pk-yritysten tunnistauminen katsotaan tarpeelliseksi. Muulta osin olisi harkittava huolellisesti, onko pk-yrityksiltä perustelluissa tapauksissa (esimerkiksi haettaessa pk-yrityskohtaista rahoitusta) syytä pyytää lisätodisteita niiden asemasta.

⁵⁷ Direktiivi 2006/123/EY.

⁵⁸ [Pk-yritysten itsearviointityökalu.](#)

Pk-yritysten ”matkustusta” on helpotettava sisämarkkinoilla erityisesti raja-alueilla. Komissio hyödyntää jäsenvaltioiden kanssa tehtävässä yhteistyössä pk-yritysedustajien verkostoa edistääkseen edelleen toimenpiteitä, joilla tuetaan ja helpotetaan pk-yritysten toimintaa rajat ylittävissä kaupassa. Sisämarkkinoiden esteet ja hidasteet vaikuttavat erityisesti pk-yrityksiin,⁵⁹ koska pk-yrityksillä on vähemmän rahoitus- ja henkilöstöresursseja niiden ylittämiseksi. Pk-yrityksistä 3,6 prosenttia vie jo tavaroita muihin EU:n jäsenvaltioihin,⁶⁰ mutta monet muutkin voisivat tehdä samoin.⁶¹ Voimakkaasti kasvavista pk-yrityksistä 73 prosenttia aikoo laajentaa toimintaansa kotimarkkinoilla, mutta vain 24 prosenttia aikoo laajentaa toimintaansa sisämarkkinoilla.⁶² Käynnissä oleva vuoropuhelu jäsenvaltioiden ja pienyritysten kanssa on olennaisen tärkeää, jotta voidaan kehittää politiikkaa, jolla tuetaan pk-yrityksiä ja edistetään tavoitetta, joka koskee pk-yritysten hallinnollisen taakan vähentämistä 35 prosentilla. Nämä tavoitteet huomioiden komissio aikookin hyödyntää paremmin pk-yritysedustajien verkoston tarjoamia mahdollisuuksia. Enterprise Europe Network -verkosto, johon kuuluu yli 3 500 neuvonantajaa, kehittää edelleen pk-yrityksille suunnattuja neuvontaja verkostoitumispalvelujaan. Erityisenä painopisteenä on tiedottaa pk-yrityksille tehokkaammin uuden lainsäädännön vaikutuksista ja auttaa niitä toimimaan säännösten mukaisesti.

Laadittaessa lainsäädäntöä, jota pk-yritykset voivat noudattaa, on aidosti sitouduttava ”pienet ensin” -periaatteeseen. Aivan liian usein säännökset tarkoittavat pk-yrityksille hallinnollista taakkaa ja suurempia kustannuksia. Jotta pk-yritysten edut ja lieventävät toimenpiteet voitaisiin ottaa paremmin huomioon, on kehitetty uusi pakollinen pk-yrityksiä koskeva tarkastus, joka pannaan nyt täytäntöön komission vaikutustenarvioinneissa kaikkien niiden aloitteiden tapauksessa, jotka on määritetty merkityksellisiksi pk-yritysten kannalta.⁶³ Lisäksi sääntöjen laatijoiden olisi säännöksiä laatiessaan ja niistä neuvotellessaan järjestelmällisesti huomioitava pk-yritysten kannalta suotuisat säännökset ja sisällytettävä niitä lainsäädäntöön. Pk-yritysten kannalta suotuisat säännökset ovat hyviä käytäntöjä edustavia esimerkkejä oikeudellisista lausekkeista, jotka koskevat lainsäädännön eri näkökohtia, jotka vaikuttavat liiketoimintaympäristöön. Samoja säännöksiä voidaan käyttää useissa eri säädöksissä, ja niiden tarkoituksena on helpottaa lainsäädännön käytännön soveltamista pk-yrityksissä. Niiden järjestelmällinen sisällyttäminen lainsäädäntöön auttaa varmistamaan, että pk-yritysten tarpeet huomioidaan lainsäädännössä tehokkaammin ja että liiketoimintaympäristöstä tulee vakaampi ja ennakoitavampi pk-yritysten kannalta.

Sisämarkkinoiden on oltava markkinat, joilla laajentamiseen kannustetaan ja siitä palkitaan. Pk-yrityksille, jotka kasvattavat toimintaansa ja kehittyvät niin kutsutuiksi pieniksi midcap-yrityksiksi (yrityksiksi, joissa on 250–749 työntekijää), on tyyppillistä toiminnan nopea

---

⁵⁹ Kunkin jäsenvaltion tuloksellisuutta tällä alalla arvioidaan eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan Small Business Act -aloitteen tulostauluun kuuluvan sisämarkkinaperiaatteen avulla.

⁶⁰ Eurostat (2022), [Enterprise statistics by size class and NACE Rev. 2 activity, Trade by NACE Rev. 2 activity and enterprise size class](#).

⁶¹ [SME Performance Review Annual Report 2024/2025](#).

⁶² Flash-eurobarometri 559 ”Startups, scaleups and entrepreneurship” (julkaistaan myöhemmin).

⁶³ Pk-yritysten kannalta suotuisan lainsäädännön varmistamiseksi komissio loi [pk-yrityksiä koskevan suodattimen](#) (COM(2020) 103 final). Prosessin yhteydessä [pk-yritysedustajien verkosto](#) tarkkailee [Kerro mielipiteesi](#) -sivustolla julkaistavia EU:n aloitteita ja määrittää, mitkä niistä todennäköisesti vaikuttavat pk-yrityksiin.

laajentaminen, tavallista paremmat innovointivalmiudet ja hyvä kyky sopeutua digitaaliseen siirtymään. Nämä keskisuuret yritykset kuitenkin kohtaavat edelleen erityisiä esteitä, jotka liittyvät etenkin hallinnolliseen taakkaan.⁶⁴ Tämän vuoksi komissio on strategian ohella esitellyt pienten midcap-yritysten virallisen määritelmän⁶⁵. Jotta yritykset voisivat helpommin laajentaa toimintaansa pienten midcap-yritysten segmentissä ja sitä suuremmaksi, määritelmässä todetaan erikseen, että pienten midcap-yritysten asemaa voivat hyödyntää yritykset, joiden tukena on riskipääoma- tai pääomasijoitusrahastoja. Tätä luokittelua olisi tarvittaessa harkittava myös pk-yritysten osalta, kun kohdennettua rahoitusta, lieventäviä toimenpiteitä tai hyötyjä kehitetään nimenomaan pk-yrityksille. Komissio ottaa nämä näkökohdat huomioon myös harkitessaan, olisiko pk-yritysten määritelmää⁶⁶ päivitettävä. Pieniä midcap-yrityksiä koskevaan pakettiin on sisällytetty myös kaksi koontiehdotusta, jotka sisältävät ensimmäiset kahdeksan direktiiviä ja asetusta, joilla nykyään pk-yrityksille varattu lieventäviä toimenpiteitä laajennetaan koskemaan myös pieniä midcap-yrityksiä, sekä täydentäviä yksinkertaistamistoimenpiteitä.

Tavoitteena on auttaa pk-yrityksen määritelmän kynnysarvoja suuremmiksi kasvavia yrityksiä ylittämään esteitä, joita ne kohtaavat siirtymän aikana. Toisessa vaiheessa komissio huomioi myös pienten midcap-yritysten tarpeet asiaankuuluvissa arvioinneissa ja tarkistuksissa, jotka koskevat esimerkiksi julkisia hankintoja koskevaa direktiiviä ja standardointiasetusta. Kolmannessa vaiheessa pienet midcap-yritykset otetaan huomioon tulevissa komission ehdotuksissa, erityisesti suunnitellussa digitaalisessa koontiasetuksessa, joka kattaa muun muassa tekoälysäädöksen, datasäädöksen, datahallintosäädöksen ja avointa dataa koskevan direktiivin. Komissio tarkastelee pienten midcap-yritysten tarpeita myös tulevassa lainsäädännössä, joka vaikuttaa aloihin, joilla pienet midcap-yritykset ovat vahvasti edustettuina, kuten elektroniikka-alaan, uusiutuvien energialähteiden alaan, puolustus- ja avaruusteollisuuteen sekä energiavaltaisiin teollisuudenaloihin⁶⁷. Tämä koskee esimerkiksi tulevaa teollisuuden vähähiilistämistä vauhdittavaa säädöstä, puolustusalan koontiasetusta sekä avaruussäädöstä. Pienet midcap-yritykset otetaan erityisesti huomioon myös äskettäin hyväksytyjen säädösten täytäntöönpanossa. Tämä koskee esimerkiksi kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaa asetusta sekä pakkaus- ja pakkausjäteasetusta.

Teollis- ja tekijänoikeuksien tehokkaampi käyttö parantaisi pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta ja auttaisi niitä siten laajentamaan toimintaansa sisämarkkinoilla. Teollis- ja tekijänoikeuksien suojaaminen on aineettomaan omaisuuteen tehtävien investointien keskeinen edistäjä ja vahva markkinasignaali pk-yritysten innovointipotentiaalista. Patenttipaketin viimeistely sekä kaikkien jäsenvaltioiden osallistuminen yhtenäispatenttijärjestelmään olisi merkittävä edistysaskel teollis- ja tekijänoikeuksien sisämarkkinoiden toteutumisessa. Tämä on jo saavutettu tavaramerkkien, mallien ja maantieteellisten merkintöjen osalta. Komissio laatii kertomuksen yhtenäispatentin toiminnasta ja toteuttaa kohdennettuja tiedotustoimia, joilla kaikkia jäsenvaltioita kannustetaan liittymään yhtenäispatenttijärjestelmään. Tulevassa eurooppalaisessa innovaatioaloitteessa ja startup- ja scaleup-strategiassa ehdotetaan konkreettisia toimia teollis- ja tekijänoikeuksien

---

⁶⁴ Pk-yritysten apupaketti, COM(2023) 535.

⁶⁵ C(2025) 3500.

⁶⁶ 2003/361/EY: Komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä.

⁶⁷ SWD(2025) 501.

hyödyntämiseksi. Komissio – yhdessä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO)⁶⁸ kanssa – jatkaa pk-yritysrahastoa vuoteen 2026 ja mahdollisesti vuoteen 2027 ja selvittää, olisiko sillä syytä kattaa myös kustannukset, jotka liittyvät teollis- ja tekijänoikeuksien hyödyntämiseen, arvostukseen ja kaupallistamiseen sekä käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisiin merkintöihin.

Kestävyysraportointia koskevat vaatimukset aiheuttavat usein lisätyötä viime kädessä pk-yrityksille. Vaikka pk-yrityksiin ei sovelleta kestävästä rahoituksesta koskevaa lainsäädäntöä eikä huolellisuusvelvoitetta koskevia vaatimuksia – kuten yritysten kestävyysraportointia koskevaa direktiiviä ja yritys vastuudirektiiviä – pk-yritysten mukaan ne saavat kumppaneiltaan erilaisia raportointipyyntöjä, jotka koskevat nimenomaan kyseisiä kestävyystietoja. Pk-yritysten taakka kevenee, kun rajoitetaan tietoja, joita suuret yritykset voivat pyytää arvoketjunsä pk-yrityksiltä kestävyysraportointia varten. Tähän pyritään myös muutoksilla, joita komissio on ehdottanut yritysten kestävyysraportointia koskevaan direktiiviin ensimmäisen koontipaketin yhteydessä, kunhan muutokset ensin tulevat voimaan. Jotta myös muutoksia edeltävä ajanjakso voidaan kattaa ja jotta markkinoille saadaan välitöntä selkeyttä, komissio julkaisee kesään 2025 mennessä suosituksensa Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoo-antavan ryhmän (EFRAG) kehittämästä pk-yritysten vapaaehtoista raportointia koskevasta standardista.

Pk-yrityksillä on vaikeuksia kestävästä rahoituksen mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Komissio pyrkii tukemaan pk-yrityksiä kahdella tavalla. Ensinnäkin komissio tarkistaa kesään 2025 mennessä luokitusjärjestelmään liittyvien tietojen antamista koskevaa delegoitua säädöstä niin, että pk-yritysten mahdollisuuksia saada kestävästä rahoituksesta ei rajoiteta eikä pk-yrityksille välillisesti aseteta kohtuuttomia kestävyysraportointivaatimuksia. Tarkistuksessa käsitellään erityisesti vihreiden omaisuuserien osuuden osoittajan ja nimittäjän kattavuuteen liittyviä eroja. Toiseksi komissio kehittää kestävästä rahoituksen foorumin⁶⁹ neuvojen perusteella ja pk-yrityksille suunnatun InvestEU-kestävyystakauksen pohjalta vapaaehtoisen virtaviivaistetun toimintatavan, jota noudattaen pk-yritykset voivat vapaaehtoisesti antaa pankeille ja sijoittajille tietoa ympäristökestävyydestään hakiessaan kestävästä rahoituksesta. Lisäksi komissio arvioi, olisiko delegoitua säädöstä tarkistettava myöhemminkin, jotta rahoitusalan toimijat ja erityisesti pankit voivat entistä tehokkaammin raportoida siitä, miten ne rahoittavat kestävästä toimintaa harjoittavia pk-yrityksiä.

Toimet:

- Tarjotaan käyttöön kaikilla EU:n kielillä saatavilla oleva työkalu, joka luo pk-yritykselle yritystunnuksen yrityksen ilmoittamien tietojen perusteella ja joka tarvittaessa helpottaa pk-yritysten aseman todistamista (yhdessä sisämarkkinastrategian kanssa)
- Vahvistetaan pk-yritysedustajien verkostoa, jotta voidaan muun muassa kannustaa hyväksymään vapaaehtoisesti pk-yritysten rajat ylittävää kauppaa edistäviä toimenpiteitä ja edistää hallinnollisen taakan vähentämistä (vuoden 2025 kolmas neljännes)

---

⁶⁸ <https://www.euipo.europa.eu/fi>.

⁶⁹ Kestävästä rahoituksen foorumin raportti / neuvoja pk-yrityksille – ”Streamlining sustainable finance for SMEs”, suora (Euroopan komission) linkki raporttiin, maaliskuu 2025, https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-report-streamlining-sustainable-finance-smes_en.

- Julkaistaan parhaita käytäntöjä edustavia esimerkkejä pk-yritysten kannalta suotuisista säännöksistä, joita voitaisiin järjestelmällisesti sisällyttää lainsäädäntöehdotuksiin ja neuvotteluihin (vuoden 2025 kolmas neljännes)
- Hyväksytään pienten midcap-yritysten määritelmä ja pieniä midcap-yrityksiä koskeva koontiasetus (yhdessä sisämarkkinastrategian kanssa)
- Jatketaan nykyistä, EUIPO:n toteutusvastuulla olevaa pk-yritysrahastoa vuodelle 2026 ja mahdollisesti vuodelle 2027 (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Annetaan komission suositus pk-yritysten vapaaehtoista raportointia koskevasta standardista, jotta voidaan hallita kestävyyspyyntöjä, joita pk-yritykset saavat arvoketjustaan ja rahoituskumppaneiltaan (vuoden 2025 kolmas neljännes)
- Kehitetään vapaaehtoinen virtaviivaistettu toimintatapa, jonka avulla pk-yritykset voivat osoittaa kestävyttä koskevat toimensa ja joka parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia saada kestävä rahoitusta, ja tässä yhteydessä myös arvioidaan tarvetta muuttaa luokitusjärjestelmään liittyvien tietojen antamista koskevaa delegoitua säädöstä niin, että rahoituslaitokset voisivat paremmin selvittää kyseisiin pk-yrityksiin liittyviä rahoitustoimiaan (vuoden 2026 ensimmäinen ja toinen neljännes)

4 luku. Sisämarkkinoiden digitalisaatio

Sisämarkkinoiden sujuva toiminta edellyttää, että jäsenvaltiot ja EU toimivat synkronoidusti. Tämä on mahdollista käyttämällä digitaalisia välineitä, jotka ovat myös keskeisiä politiikan älykkään toteuttamisen kannalta. Koska kansallisella ja EU:n tasolla ei ole hallintoelimiä, jotka tekisivät yhteistyötä ja olisivat yhdessä vastuussa sisämarkkinoiden päivittäiseen toimintaan liittyvistä asioista, toimintatavoissa ja yhteisten sääntöjen soveltamisessa on vaihtelua, mikä rajoittaa sisämarkkinoiden tehokkuutta.

Tehokkaan ja nykyaikaisen sääntelykehiksen keskeisiä osia ovat selkeät ja helposti verkossa saatavilla olevat tiedot vaatimuksista, digitaalisesti saavutettavat menettelyt ja automatisoitu raportointi. Talouden toimijoiden mukaan on kuitenkin vaikeaa tai mahdotonta saada tietoa ja hoitaa hallinnollisia muodollisuuksia verkossa. Vaikka digitaalisia menettelyjä olisi käytettävissä, vaikeasti tulkittava lainsäädäntö, muut kuin koneellisesti luettavissa olevat tietomuodot, hajanaiset tietotekniset ekosysteemit ja tehoton tietojenvaihto tekevät sääntelyyn liittyvien vaatimusten digitaalisesta täyttämisestä vaikeaa kansalaisille ja yrityksille.

EU:ssa on siirryttävä asiakirjapohjaisista sisämarkkinoista kohti datapohjaisia sisämarkkinoita. Paperiasiakirjojen lähettämisen sijaan EU:ssa olisi vaihdettava digitaalista tietoa. Tämä edellyttää jäseneltyjen tietojen automatisoitua digitaalista jakamista ja raportointia, jotta yritykset ja viranomaiset voivat vaihtaa tietoja reaaliaikaisesti ja työläästä paperityöstä ja asiakirjoihin perustuvasta vaatimustenmukaisuusjärjestelmästä voidaan korvata yhteentoimivilla ja turvallisilla datapohjaisilla ratkaisuilla. Digivalmiuden periaatteen huomiointi politiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa on keskeistä⁷⁰ sen varmistamiseksi,

---

⁷⁰ Yhteentoimiva Eurooppa -säädos tuli voimaan huhtikuussa 2024. Sen ansiosta voidaan jo varhaisessa vaiheessa tunnistaa digitaalisesti merkityksellisiä vaatimuksia ja tehdä yhteentoimivuuden arvioinnista pakollista.

että sääntelyvaatimukset suunnitellaan alusta alkaen digitaalisiksi, yhteentoimiviksi ja virtaviivaistetuiksi.⁷¹

Yrityksiä voidaan jo nyt perustaa ja yritysten tietoja kirjata kaupparekistereihin kokonaan verkossa, ja uudet digitaaliset välineet, kuten EU-yhtiötodistus eli EU:ssa annettava todistus oikeushenkilöydestä, vähentävät yrityksille aiheutuvaa rasitetta entisestään⁷². Nämä menettelyt ja välineet perustuvat yritysten eurooppalaiseen yksilöivään tunnisteeseen (EUID) sekä kaupparekistereiden yhteenliittämisyjärjestelmään (BRIS), joka tarjoaa pääsyn virallisiin, luotettaviin ja koneellisesti luettavissa oleviin yritystietoihin ja mahdollistaa kaupparekistereiden välisen turvallisen, yhden kerran periaatteen mukaisen tietojenvaihdon. Niiden toteuttaminen ja kehittäminen on olennaisen tärkeää, jotta tulevilla toimilla voidaan digitalisoida menettelyjä kokonaisuudessaan ja vähentää yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Tuleviin toimiin kuuluvat muun muassa EU:n tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien rekisterien ja maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmät sekä EUID-tunnisteen käytön laajentaminen yritysten tunnisteena eri politiikanaloilla.

Digitaalinen identiteetti mahdollistaa turvallisen rajat ylittävän pääsyn digitaalisiin palveluihin sekä tietojen, attribuuttien ja valtuustietojen oikeusvaikutteisen jakamisen kaikkialla EU:ssa. EU:n digitaalista identiteettiä koskevan kehyksen täydellinen täytäntöönpano ja erityisesti eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen käyttöönotto vuoden 2026 lopussa on olennaisen tärkeää kansalaisten ja asukkaiden turvallisen ja luotettavan rajat ylittävän digitaalisen vuorovaikutuksen tukemiseksi. Tulevan eurooppalaisen yrityslompakon myötä talouden toimijoille voidaan luoda digitaalinen identiteetti, joka yritysten tapauksessa pohjautuu BRIS-järjestelmään ja EUID-tunnisteeseen. Eurooppalainen yrityslompakko mahdollistaa todennettujen tietojen ja valtuustietojen jakamisen, ja samalla käyttöön saadaan oikeudellisesti pätevä ilmoituskanava, jossa on mahdollista olla saumattomasti vuorovaikutuksessa julkishallinnon kanssa. Myös sääntelyn noudattamisesta aiheutuvat kustannukset vähenevät.

Yhteinen digitaalinen palveluväylä tarjoaa keskitetyn pääsyn tietoihin, neuvontapalveluihin ja kertaluontoisesti toteutettaviin hallinnollisiin menettelyihin. Digitaalisten julkisten palvelujen saatavuus on kaikesta huolimatta selvästi heikompi rajat ylittävälle käyttäjille kuin kansallisille käyttäjille.⁷³ Tämän seurauksena kansalaisilla ja yrityksillä on edelleen suuria vaikeuksia muiden jäsenvaltioiden viranomaisten vaatimien asiakirjojen löytämisessä, hakemisessa ja lähettämisessä. Yhden kerran tekninen järjestelmä (Once-Only Technical System, OOTS) mahdollistaa asiakirjojen ja datan automatisoidun vaihdon viranomaisten välillä, kunhan järjestelmä ensin toteutetaan käytännössä, mikä edellyttää yli 80 000 kansallisen toimivaltaisen viranomaisen yhdistämistä. Nettonollateollisuussäädöksen ja kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen soveltamisalaan kuuluvien lupamenettelyjen ja tiettyjen palveluntarjoajien lupamenettelyjen digitalisointi on tärkeysjärjestyksessä etusijalla.

---

⁷¹ Komission tiedonannossa ”Yksinkertaisemmin ja nopeammin toimiva EU” (COM(2025) 47) selitetään tarkemmin, miten EU:n lainsäädäntö suunnitellaan älykästä ja digitaalista toteutusta koskevien periaatteiden mukaisesti.

⁷² Digitalisaatiodirektiivi (EU) 2019/1151 ja yhtiöoikeuden päivittämistä digiaikaan koskeva direktiivi (EU) 2025/25.

⁷³ Sähköisen hallinnon vertailuanalyysi 2024.

Kestävän kehityksen tavoitteet ja OOTS-järjestelmä helpottavat saumatonta rajat ylittävää tiedonsaantia ja menettelyjen käyttöä. Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI) puolestaan parantaa koordinoitua ja yhteistyötä jäsenvaltioiden viranomaisten välillä. IMIn koko potentiaalinen hyödyntäminen politiikan täytäntöönpanon helpottamiseksi edellyttää IMIn käyttömahdollisuuksien laajentamista ja yhteentoimivuuden parantamista. Tähän sisältyy yleisen, uudelleenkäytettävän ja yrityksille tarkoitetun IMI-portaalin rakentaminen, IMI-ilmoituskeskuksen pilotointi ja IMIn yhdistäminen muihin järjestelmiin.

Digitaalisesta tuotepassista tulee tärkein väline tuotetietojen julkistamiseen ja jakamiseen kaikessa uudessa ja tarkistetussa tuotelainsäädännössä. Kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevalla asetuksella käyttöön otettu digitaalinen tuotepassi toimii digitaalisena säilönä digitaalisille tuotemerkinnöille, vaatimustenmukaisuusasiakirjoille, ohjeille ja oppaille, tietyille turvallisuustiedoille, teknisille asiakirjoille ja muille EU:n lainsäädännössä edellytetyille tiedoille, ja se on jo sisällytetty useisiin uusiin EU:n säädöksiin. Tuotteeseen kiinnitetty tietoväline, kuten QR-koodi, antaa pääsyn näihin tietoihin. Ensimmäisen, akkuja koskevan digitaalisen tuotepassin odotetaan tulevan käyttöön vuonna 2027, ja väline otetaan asteittain käyttöön muissa tuoteluokissa. Komission yhdessä tämän strategian kanssa hyväksymien yksinkertaistamista koskevien koontiehdotusten tarkoituksena on toimien aloittaminen EU:n tuotelainsäädännön mukauttamiseksi digitaali-aikaan sallimalla käyttöohjeiden asettaminen saataville myös pääasiassa sähköisessä muodossa ja digitalisoimalla vaatimustenmukaisuusvakuutukset. Koontiehdotusten mukainen vaatimustenmukaisuusvakuutusten täydellinen digitalisointi ja käyttöohjeiden kuluttajaystävällinen digitalisointi vähentävät nopeasti sekä talouden toimijoiden että viranomaisten kustannuksia.

Tulevassa uuden lainsäädäntökehyksen uudistuksessa otetaan täysin käyttöön digitaalinen tuotepassi, jolla osoitetaan EU:n tuotelainsäädännön noudattaminen. Lisäksi arvioidaan digitaalisen tuotepassin tietoteknisen infrastruktuurin mahdollista käyttöä yritysten tietojen automaattisen uudelleenkäytön mahdollistamiseksi, jotta viranomaisten tekemää raportointia ja todentamista voidaan tehostaa. Siinä tutkitaan myös tapoja digitalisoida tuotteiden sertifiointiprosesseja ja varmistetaan, että vaatimustenmukaisuuden arviointeja hallinnoidaan jäsennellysti ja avoimesti, mikä säästää yritysten ja viranomaisten aikaa ja rahaa.

Muut kuin koneellisesti luettavat tietomuodot johtavat tehottomampiin ja kalliimpiin standardointiprosesseihin. Tämän vuoksi pk-yritysten on vaikea osallistua standardien kehittämiseen sekä tunnistaa ja käyttää asiaankuuluvia standardeja. Jäsennellysten ja koneellisesti luettavien tietomuotojen kehittäminen EU:n standardeja varten lisää avoimuutta ja helpottaa yritysten osallistumista standardointiprosessiin. Standardointiasetuksen tarkistamisen yhteydessä otetaan käyttöön jäsennellyt tietomuoto, joka lisää tehokkuutta, tekee standardeista käyttökelpoisempia ja vähentää yrityksille aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollista rasitetta. Lisäksi tarjotaan koulutusta, joka auttaa yrityksiä siirtymään uuteen tietomuotoon.

Vaikka uusi julkisten hankintojen data-avaruus tuo jo hyötyjä, sisämarkkinoiden julkisten hankintojen tietotekninen ekosysteemi on edelleen hajanainen ja tiedonvaihto on tehotonta. Kansalliset tietokannat eivät ole riittävän yhteentoimivia, mikä vähentää kilpailua ja tarkoittaa, että toimittajien on toimitettava samat tiedot ja todisteet yhä uudelleen.

Lyhyellä aikavälillä julkisia hankintamenettelyjä yhdenmukaistetaan Euroopan standardointikomitean (CEN) jatkuvan standardointipyynnön perusteella. Julkisia hankintoja koskevien direktiivien tarkistamisen yhteydessä yhden kerran periaate olisi sisällytettävä lainsäädäntöön, jotta yritykset voivat osallistua julkisiin hankintoihin kaikkialla Euroopassa ilman, että niiden tarvitsee toimittaa toistuvasti samoja tietoja ja todisteita. Digitaalinen todentaminen otetaan käyttöön myös julkisissa hankintamenettelyissä. Julkisen hallinnon digitalisaatiota rakennuspalveluissa olisi edistettävä käyttämällä julkisissa hankintamenettelyissä erityisiä digitaalisia välineitä, kuten rakennustietomallinnusohjelmistoja.

Sähköinen laskutus on sisämarkkinoiden keskeinen digitaalinen mahdollistaja, joka tuottaa välittömiä kustannussäästöjä automatisoimalla laskujen käsittelyn ja vaihdon. Sähköisen laskutuksen avulla on mahdollista automatisoida alv- ja muita raportointivelvoitteita, esimerkiksi kestävyysraportointiin tai tullimuodollisuuksiin. Sähköistä laskutusta julkisissa hankinnoissa koskevalla EU:n lainsäädännöllä edistetään EU:n sähköisen laskutuksen standardia, mutta sähköistä laskutusta hyödynnetään EU:n yrityksissä vain vähän, EU:n sähköisen laskutuksen standardin käyttöönotto on vähäistä, yhteentoimivia ratkaisuja ei ole ja dataa käytetään vain harvoin uudelleen. Suunnitteilla on joukko toimenpiteitä, joilla varmistetaan yhteentoimivuus ja sähköisen laskutuksen eurooppalaisen standardin ja eDelivery-palvelun teknisten eritelmien käyttöönotto, mukaan lukien komission suositus sähköisen laskutuksen moduulin sisällyttämisestä kaikkiin kirjanpito-ohjelmistoratkaisuihin ja kansallisten sertifiointijärjestelmien tarkastaminen. Lisäksi on tarkoitus kokeilla sähköisen laskutuksen tietojen uudelleenkäyttöä kestävyysraportoinnissa ja lisätä tullien avoimuutta yhdistämällä sähköisen laskutuksen tiedot tullitietoihin EU:n tullidatakeskuksen kehittämisen mukaisesti.

Yhteinen digitaalinen palveluväylä, yhden kerran periaatteen mukainen tekninen järjestelmä, digitaalinen tuotepassi, sähköinen laskutus, tuleva eurooppalainen yritysloppakko, kaupparekisterien yhteenliittämisyjärjestelmä ja yritysten eurooppalainen yksilöivä tunniste sekä monet muut aloitteet, joilla pyritään tehostamaan tiedonvaihtoa ja digitaalista raportointia, muodostavat yhdessä digitaalisten ratkaisujen yhtenäisen ekosysteemin. Näiden välineiden tarkoituksena on luoda synergioita, jotka helpottavat ja yksinkertaistavat liiketoimintaa EU:ssa. Sen lisäksi, että nämä yhteenliitetyt digitaaliset välineet parantavat yritysten päivittäistä tehokkuutta, ne edistävät myös taloudellista yhdentymistä ja innovointia kaikkialla Euroopassa.

Toimet:

- Otetaan käyttöön eurooppalainen yritysloppakko, jonka avulla liiketoimintaa voidaan harjoittaa yksinkertaisesti ja digitaalisesti EU:ssa (lainsäädäntöehdotus, vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Otetaan käyttöön eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot kaikissa jäsenvaltioissa turvallisena, luotettavana ja yksityisenä digitaalisen tunnistautumisen keinona kaikille Euroopassa (vuoden 2026 viimeinen neljännes)
- Tarkistetaan IMI-asetus IMI-järjestelmän laajentamista uusille aloille koskevan menettelyn virtaviivaistamiseksi (lainsäädäntöehdotus, vuoden 2026 viimeinen neljännes)

- Digitalisoidaan vaatimustenmukaisuusvakuutukset ja tietyt muut tuoteasiakirjat (koontiehdotukset sekä strategia)
- Muutetaan EU:n lainsäädäntöä siten, että laajennetaan digitaalisen tuotepassin käyttöä tuotetietojen digitaalisena säilönä (osana uuden lainsäädäntökehityksen tarkistusta, vuoden 2026 toinen neljännes) ja varmistetaan sen tekninen käyttöönotto
- Sisällytetään digitalisaatiota koskevat säännökset standardointia ja julkisia hankintoja koskevaan tarkistettuun lainsäädäntökehitykseen (vuoden 2026 toinen ja viimeinen neljännes)
- Tarkistetaan julkisten hankintojen sähköistä laskutusta koskevaa säännöstöä muuttamalla nykyinen direktiivi asetukseksi ja tekemällä sähköisen laskutuksen eurooppalaisesta standardista pakollinen julkisissa hankinnoissa (vuoden 2026 viimeinen neljännes)

5 luku. Sisämarkkinasääntöjen noudattamisen valvonta

Euroopan markkinat voivat tarjota mittakaavaetuja vain silloin, kun ne ovat todelliset sisämarkkinat. Parhaillakaan säännöillä ei voida saavuttaa asetettuja tavoitteita, jos niitä ei panna täytäntöön tai sovelleta älykkäästi ja yhdenmukaisesti. Sääntöjen tehokkaalla, ennakoivalla ja nopealla täytäntöönpanolla varmistetaan, että sisämarkkinoiden eduista tulee konkreettista todellisuutta yrityksille ja kansalaisille. Sekä Lettan että Draghin raportissa kehoitetaan parantamaan sisämarkkinoiden täytäntöönpanoa.

Sisämarkkinasääntöjen asianmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano on komission ja jäsenvaltioiden, myös kansallisten, alueellisten ja kunnallisten viranomaisten, yhteisellä vastuulla. Sen lisäksi, että jäsenvaltiot nimeävät sisämarkkinoiden korkean tason sherpan, on olennaisen tärkeää, että ne vahvistavat kansallisia valmiuksiaan noudattaa sisämarkkinasääntöjä, erityisesti käsitellä kysymyksiä, jotka liittyvät sisämarkkinoiden kanssa yhteensopimattomiksi katsottuihin kansallisiin toimenpiteisiin tai käytäntöihin, ja tukea yrityksiä ja kansalaisia tarjoamalla nopeita, helposti saatavilla olevia ja tehokkaita keinoja hyödyntää sisämarkkinavapauksia. Jäsenvaltioiden on täydennettävä komission roolia perussopimusten valvojana ja varmistettava sisämarkkinoiden yhteinen omistajuus 1 luvussa kuvatulla tavalla.

Uusien sisämarkkinoiden esteiden ehkäiseminen

Ennaltaehkäisy on paras hoitokeino. Se alkaa siitä hetkestä, kun jokin jäsenvaltio harkitsee uutta sääntöä. Sen on oltava etusijalla jokaisessa jäsenvaltiossa vahvemmin kuin koskaan aiemmin, jotta voidaan torjua sisämarkkinoiden pirstoutumista entisestään, edistää parempaa sääntöjen noudattamisen kulttuuria ja estää tehokkaammin uusien sääntelyesteiden syntyminen. Tärkeimmät ennaltaehkäisevät välineet ovat sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin⁷⁴ ja palveludirektiivin⁷⁵ mukaiset ilmoitukset. Lisäksi suhteellisuusarviointia koskevassa direktiivissä⁷⁶ säädetään jäsenvaltioiden säänneltyjä ammatillisia palveluja koskevan uuden sääntelyn oikeasuhteisuuden ennakoarvioinneista. Näillä välineillä lisätään avoimuutta uusista kansallisista säännöistä ja mahdollistetaan keskustelu jäsenvaltioiden kanssa, jotta voidaan varmistaa niiden sisämarkkinoihin

⁷⁴ Direktiivi (EU) 2015/1535.

⁷⁵ Direktiivi 2006/123/EY.

⁷⁶ Direktiivi (EU) 2018/958.

kohdistuvien vaikutusten perusteellinen arviointi uusien esteiden torjumiseksi. Olemassa olevia ennalta ehkäiseviä välineitä tehostetaan tarvittaessa erityisesti lisäämällä avoimuutta ja sidosryhmien kuulemista.

On olennaisen tärkeää arvioida perusteellisesti suunniteltuja kansallisia sääntöjä, jotka voisivat aiheuttaa esteitä sisämarkkinoille, jotta tällaiset esteet voidaan rajoittaa siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä oikeutettujen yleisten etujen suojelemiseksi. Oikeasuhteisuudella on tässä ratkaiseva merkitys. Jäsenvaltioiden on tehtävä perusteellinen oikeasuhteisuuden arviointi ennen kansallisten sääntöjen hyväksymistä. Komissio varmistaa tällaisten arviointien säännöllisen ja perusteellisen seurannan erityisesti silloin, kun EU:n lainsäädännössä on vahvistettu niitä koskevia erityisiä sääntöjä tai menettelyjä.⁷⁷

Yhteistyö sisämarkkinoiden esteiden vähentämiseksi

Jäsenvaltioiden ja komission tiivis yhteistyö on olennaisen tärkeää sisämarkkinasääntöjen tehokkaan täytäntöönpanon ja nykyisten esteiden poistamisen kannalta. Tärkeimmät jäsenneilyn yhteistyön mahdollistavat foorumit ovat SOLVIT-verkosto⁷⁸, joka auttaa ratkaisemaan tapauksia, joissa kansalaiset ja yritykset kohtaavat esteitä liikkeessaan tai harjoittaessaan liiketoimintaa rajojen yli, sekä sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevä työryhmä (SMET)⁷⁹.

Vaikka sekä SOLVIT-verkosto että sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevä työryhmä osoittautuivat onnistuneiksi, meidän on edelleen vahvistettava ja laajennettava niiden työtä ja määritettävä konkreettisia jatkotoimia päätelmien pohjalta. Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava SOLVIT-keskuksiaan keskittyen henkilöstöön, asiantuntemukseen, yhteysverkostoon ja valmiuksiin vaikuttaa muihin kansallisiin viranomaisiin. Komissio puuttuu SOLVIT-verkoston havaitsemiin sisämarkkinoiden esteisiin muun muassa käynnistämällä tarvittaessa rikkomusmenettelyjä ja jatkaa raportointia SOLVIT-tapauksista, myös tulevissa lainsäädännön täytäntöönpanoa ja sen noudattamisen valvontaa koskevissa vuotuisissa tilannekatsauksissa Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevää työryhmää vahvistetaan, jotta voidaan puuttua tehokkaammin tavaroiden, palvelujen, ihmisten ja pääoman merkittävimpiin EU:n kilpailukykyä haittaaviin esteisiin sisämarkkinoilla. Tämä toteutetaan vuotuisessa korkean tason poliittisessa kokouksessa⁸⁰. Lisäksi komissio analysoi huolellisesti työryhmän työn tuloksia. Jos esteitä ei ole poistettu riittävästi, se toteuttaa konkreettisia jatkotoimia, kuten rikkomusmenettelyjä, jos este liittyy EU:n lainsäädännön rikkomiseen, tai lainsäädännön tarkistuksia tai uuden lainsäädännön valmistelutoimia, jos este johtuu EU:n sääntöjen puuttumisesta tai epäselvyydestä.

Tehokkaat oikeustoimet tarvittaessa

Tehokkaat, ennakoivat ja nopeat oikeustoimet ovat tärkeitä sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon strategisen valvonnan kannalta. Rikkomusmenettelyt ovat tehokas väline, jonka avulla komissio voi varmistaa sisämarkkinasääntöjen noudattamisen. Jos komissio

---

⁷⁷ Esimerkiksi suhteellisuusarviointia koskeva direktiivi (direktiivi (EU) 2018/958).

⁷⁸ Lisätietoja on [SOLVIT-verkkosivustolla](#).

⁷⁹ Ks. alaviite 20.

⁸⁰ Lisätietoja työryhmän vuotuisesta korkean tason poliittisesta kokouksesta on 1 luvussa: ”Poistetaan esteitä: tehostetaan toimia kymmenen kaikkein haitallisimman esteen poistamiseksi”.

päättää aloittaa rikkomusmenettelyt sisämarkkinasääntöjen rikkomisesta, se nopeuttaa niitä sekä sisäisesti että vuoropuhelussaan jäsenvaltioiden kanssa. Rikkomusmenettelyissä harjoitetaan avointa viestintää ja laaditaan selkeät selvitykset tavoitteista, rikkomuspäätösten odotetuista hyödyistä sekä saavutetuista tuloksista tapauksissa, joissa menettelyt ovat päättyneet.

Täytäntöönpanon strategisen valvonnan painopisteiden edistäminen on avainasemassa. Sidosryhmien ilmoittamiin merkittäviin EU:n lainsäädännön rikkomuksiin puuttumisen lisäksi keskitytään sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon ennakoivaan ja strategiseen valvontaan. Komissio määrittää ensisijaiset politiikan alat ja esittelee ne vuotuisessa sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevässä toimintasuunnitelmassa, tutkii järjestelmällisesti sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanoa ja soveltamista näillä aloilla ja käynnistää tarvittaessa rikkomusmenettelyjä koordinoitusti.

Toimet:

- Ehdotetaan sisämarkkinoiden esteiden ehkäisemistä koskevaa säädöstä (tarvittaessa vuoden 2027 kolmas neljännes nykyisten ennaltaehkäisevien välineiden toiminnan arvioinnin perusteella)
- Kutsutaan koolle sisämarkkinoiden korkean tason sherpojen ensimmäinen kokous (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Järjestetään ensimmäinen sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän vuotuinen korkean tason poliittinen kokous (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Vahvistetaan kansallisia SOLVIT-keskuksia ja koko verkostoa, jotta voidaan tehostaa ongelmanratkaisua ja tukea paremmin liiketoimintatapauksia (vuoden 2025 viimeinen neljännes)
- Komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat järjestelmällisesti jatkotoimia, jotka liittyvät SOLVIT-verkoston havaitsemiin rakenteellisiin ongelmiin sekä esteisiin, joissa sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän toimet eivät ole onnistuneet (vuoden 2025 toisesta neljänneksestä alkaen)
- Esitetään ensimmäinen vuotuinen sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevä toimintasuunnitelma (vuoden 2026 ensimmäinen neljännes, liitetään sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskevan vuosikertomuksen julkaisemiseen)

Päätelmät

Maailmanlaajuisesti poikkeuksellisen epävarmana aikana meidän on saatava omat eurooppalaiset markkinamme toimimaan mahdollisimman tehokkaasti. Sisämarkkinat perustettiin yli 30 vuotta sitten kehittämään Euroopan sosiaalista markkinataloutta, joka saattaa ihmiset yhteen ja luo vaurautta. Olemme jo saaneet paljon aikaan, mutta voimme tehdä – ja meidän on tehtävä – vielä enemmän esteiden poistamiseksi, sääntöjen yksinkertaistamiseksi ja yritysten kasvun mahdollistamiseksi. Meidän on suojeltava EU:n kansalaisia ja yrityksiä epäreilulta kilpailulta, riskeiltä ja ennalta arvaamattomalta maailmanlaajuiselta myllerrykseltä sekä tarjottava edelleen oikeusvaltioperiaatteen, ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden perustu kehys. Euroopan markkinat antavat meille mahdollisuuden parantaa sisäisiä arvoketjujamme.

Vahvat sisämarkkinat antavat Euroopalle vahvan äänen maailmanlaajuisesti, ja EU on edelleen vahva ja luotettava kumppani samanmielisille maille sekä maailmanlaajuisesti⁸¹ että alueen sisällä. Sen lisäksi, että ETA:n EFTA-valtiot osallistuvat sisämarkkinoihin, komissio ehdottaa jäseneltyä kehystä Länsi-Balkanin, Ukrainan ja Moldovan osallistumisen edistämiseksi. Tämä ”valtatie” sisämarkkinoille sisältäisi sääntelyn tiiviimmän yhdenmukaistamisen ja helpottaisi valtioiden teollisuudenalojen integroitumista eurooppalaisiin arvoketjuihin ennen EU:hun liittymistä. EU on nyt ja tulevaisuudessa yksi avoimimmista talouksista, mutta joidenkin kolmansien maiden epäoikeudenmukaiset käytännöt, perusteettomat tullimaksut ja vääristävät tuet muuttavat merkittävästi maailmankauppaa. Tasapuolisten toimintaedellytysten palauttamiseksi ja koska sisämarkkinat eivät voi olla valtion aiheuttaman ylikapasiteetin ja kaupan uudelleensuuntaamisen vientikohde, EU hyödyntää tarvittaessa kaikkia kaupan suojakeinoja (mukaan lukien suojalausekkeita) ja perusteltuja tullimaksuja.

Euroopan markkinoiden kehittäminen on yhteinen hanke. Komissio toteuttaa omalta osaltaan tässä strategiassa esitetyt toimet ja käyttää kaikkia käytettävissään olevia välineitä sisämarkkinasääntöjen noudattamisen varmistamiseksi. Se voi tarvittaessa käynnistää myös rikkomusmenettelyjä. Kehotamme Euroopan parlamenttia ja neuvostoa tekemään yhteistyötä ja asettamaan sisämarkkinoita koskevien ehdotusten hyväksymisen ensisijaiseksi tavoitteeksi. Meidän olisi yhdessä pyrittävä saamaan aikaan nykyaikaistettu ja digitalisoitu eurooppalainen markkinakehitys vuoteen 2030 mennessä.

Jäsenvaltioilla on keskeinen rooli, sillä EU:n sääntöjen päivittäinen soveltaminen on niiden käsissä. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää, että jäsenvaltiot saattavat politiikkansa ja lainsäädäntönsä yhteisten tavoitteiden ja sääntöjen mukaisiksi. Näin voidaan helpottaa liiketoimintaa ja antaa yrityksille mahdollisuus toimia helpommin Euroopan markkinoilla.

Eurooppa-neuvosto ilmoitti arvioivansa Euroopan markkinoiden kehittämisessä saavutettua edistystä ja varmistavansa poliittisen tuen. Komissio on valmis tukemaan tätä pyrkimystä ja antaa sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskevassa vuosikertomuksessaan ajantasaisia tietoja tämän strategian täytäntöönpanon edistymisestä, mukaan lukien keskeisistä tulosindikaattoreista.

***

---

⁸¹ Komissio jatkaa yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan, Kanadan, Japanin, Etelä-Korean ja muiden samanmielisten maiden kanssa erityisesti vapaakauppasopimusten sekä entistä kohdennettumpien ja joustavampien kumppanuuksien pohjalta.